20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱՍԹՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

	12 ամլըգ	6 ամլըգ	3 ամլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղը.	70 ղը.	40 ղը.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուէսի 20 ղուրուշտուր

ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتیاز: جیوهلکیان}

ԵԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Իլանի ... սաթըրը ... ղը. 3
... 11ի 10ը. ... » 3

Մէքթուպլար նաֆիլէ տախը պէտուքէր մէճճանէն գապուլ օլունմազ վէ աէրթ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմազ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատ հաքքընտա կաքէթմանըն սահիպի վէ մէսուլ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ա միւրաճաաթ օլունա։

ՔԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Գաֆգասիատան մէմալիքը Շահանէյէ հիճրէթ խուսուսունտա էհալիի իսլամիյէ հաքքընտա թինքի Լէվանթ ախպարի մալիւմաթը վէրիյօր.

«Գաֆգասիա էհալիսինտէն 45—50000 նուֆուսը իսլամիյէ՝ մէմալիքը Շահանէյէ հիճրէթ արզուսունտա պուլունտուգլարընը Ռուսիա հիւքիւմէթինէ իշար էյլէտիքլէրինտէն, հիւքիւմէթը միւշարէլէյհա՝ պունա մուվաֆագաթ իթմիշ վէ օլ պապտէ Թիւրքիա իլէ պիր գարար վէրմէք իւզրէ Գաֆգասիա օրտուսը ումէրասընտան ժէնէրալ Մալամա նամ զաթը մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ Տէրսաատէթէ կէօնտէրմիշ տիր։ Ժէնէրալ Մալամա պու քէրրէ չէհրիմիզէ միւվասէլէթ խուրէք, տուն (էվվէլքի կիւն) Ռուսիա սէֆարէթի իքինճի Թէրճէմանը Մ. Մագսիմոֆ իլէ պէրապէր Պապը Ալիյէ պիլզիմէ Խարիճիյէ Նազըրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ վէ Գաֆգասիա Իսլամլարընըն միւհաճիրէթլէրինի մէվզուի պահս էյլէմիշ տիր։ Էհալիի մէզքիւրէնին մէմալիքը Շահանէյէ հիճրէթլէրինէ Թաքաֆէ հազրէթը Բատիշահիտէն միւսաատէ պույուրուլուրսա թագտիրտէ իսքեանլարընա մախսուս օլունաճագ արազինին մէվգուֆ մէզքիւրէ պիր հէյէթի մէմուրէ կէօնտէրիլէճէքլէր տիր։ Հիճրէթ մէսարիֆի հաքքընտա տախի իքի տէվլէթ պէյնինտէ իթիլաֆը իթտէ էսասը գաղարլաշտըրըլըր օլունաճագ տըր։»

— —

Վիէննատան իշար օլընտուղընա կէօրէ, Պուլկարիստան պրէնսի սապըգ պրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկ՝ ախիրէն Վիէննայա կէլմէք Ֆօր Ֆրանսօ Ժօզէֆին հուզուրընա գապուլ օլունտուղը սըրատա, Սօֆիատա թահթը թէվգիֆէ ալընան պինպաշը Փանիցա իչիւն խիմէրաթօրա շէֆաաթ էյլէմիշ օլտուղընտան, իմբերաթօրը միւշարէլէյհ պինպաշը Փանիցայը Սօֆիատա մուհաքէմէ խուճէք օլան տիվանը հարպին վէրէճէյի գարարըն՝ ալա իտամ գարարը օլմայաճաղընը բրէնսը միւշարէլէյհէ վաատ իթմիշ իմիշ։

— —

Ախիրէն Սօֆիայա ազիմէթ իթմիքլէրի հագտըղընտա Պուլկար գազէթէլէրի Մ. Վուլգօվիչ՝ էվվէլքի կիւն Փրէնսը Ֆէրտինանտ իլէ միւլագաթ վէ պաղը թալիմաթ ալմըշ իթմիքտէն սօնրա Սօֆիատան հարէքէթ իթմիշ վէ տուն Տէրսաատէթէ մուվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

— —

Պրէնս Պիզմարգըն միւրէխխիսը էֆքեարը օլան Նօյէ Ֆրայէ Փրէսսէ Զա-ճէթէսի՝ եազտըղը պիր մէգալէտէ Ալէմանիատաքի սօսիալիսթլիքին աղէթա Ալէմանիա մէմալիքի տախիլ ինտէ մուգիմ պիր թաղըմ Ֆրանսըզլարտան միւրէքքէպ պիր հէյէթ իթմէք օլտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

— —

Ալէմանիա իմբերաթօրընըն ահվալը հըրսրիէսի էյի օլմատըղը՝ սէֆայը իմբերաթօրինին պաշլըճա ամէլըամօր թարաֆընտան զանն օլունտուղը՝ ախիրէն Պէրլինտէն Պէթէրսպուրկա կէլէն պիր զաթ պէյան էյլէմիշ տիր։ Իմբերաթօրը միւշարէլէյհին գուլագ խասթալըղը՝ թէքմիլ վիւճուտունա թէէսիր իթմիքլէրինտէն, պազը կէօնա կէօրիւշէ օլընըյօր իմիշ։

— —

Հաճիլիք իչիւն Մէքքէյէ կիթմէք իւզրէ Սիւվէյշտէն վափորա պինէ ճէքլէրին ազիմէթ վէ ավտէթ մէսարիֆի օլմագ իւզրէ 325 Մըսըր ղրշըը մէգտարընտա աքչէլէրի մէվճուտ պուլունտուղընը իսպաթ վէ իպրազ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէքինէ, վէ օլ մէգտար աքչէ իպրազ իտէմէյէնլէրին Սիւվէյշտէն վափորա պինտիրիլմէյէճէքլէրինէ տաիր պու քէրրէ Մըսըր հիւքիւմէթի թարաֆընտան պիր գարար իթթիխազ խուրմիշ տիր։

Պունա տախի Գաֆգասիատան միւգտախիլ պիզէ կէօրէ, հէր սէնէ Մարօգ (Ֆաս), Ճէզայիր, Անատօլու վէ Սուրիա թարաֆլարընտան պիր թաղըմ հաճիլէր միւրուր իտուպ,

Հայտուտ քի պունլարըն մէսարիֆը սէֆէրիյէյէ քիֆայէթ իտէճէք աքչէլէրի օլմատըղընտան, չէրսի Սիւվէյշտէ էրզագլարըն, պու սուրէթլէ ումումիյէյէ բէք չօգ խալէլ թարը օլմագտա տըր։ Ալէլխուսուս պուլաշըգ իլէթ գուճուլ իտէն աճէլէրտէն հաճիլէրին Սիւվէյշ լիմանընտա պիր գաասփիրա իվրայա էտիլմէքլէր պէլլի չէկիլինին մէթէտէն պիտմէսինէ պաղըչ պեր Մըսըր օլուգ պուրճ ուիլի Խըտեվիյէն պուլըն գարարը թաքսին օլունմագտա իմիշ։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

(Աժանս տը Քօնսթանթինօփլ)

Պէրլին 4 մարթ

Տօյիչլանտա թէտավիրի արաքին թիճարէթի պէզ սէրպէսթի միլլի ֆըրգասընըն նամզէտի ինթիխապ օլընմայա, Սօսիալիսթլէր պազը միւնտէպէթսիզ հարէքէթթէ պուլըն մըշլար, վէ 30 գատարը րօյի թամամէն թէվզիֆ օլընմըշլար տըր։ Քէզալիք Ալմանյա Թարաֆտարանը Գատօլիք ֆըրգասը թարաֆտարանը նամզէտլէրի չէրէֆինէ օլարագ մաշալալար իլէ կէզմէյէ չըգտըգլարընտան, սէրպէսթի միլլի թարաֆտարանը տախի պիր մաշալա ալայը թէրթիպ իթմիշլէր, վէ պու իքի ֆըրգա արասընտա միւսատէմէ վուգու պուլտուղընտան, բօլիս միւտախալէյէ մէճպուր օլուպ թարաֆէյնտէն պիր խայլըսընը թէվգիֆ իթմիշ տիր։

Բարիզ 4 մարթ

Հէր նէ գատար տուն Մ. Թիրար գապինէթօսունա էմնիյէթ գուրասը վէրիլմիշ իսէ տէ, էզանէ կազէթալար՝ գապինէթօնըն մէվքիինի սարսըլմըշ ատտ իտիյօրլար։ Դօ-Ռօքֆէյին պէյանընա կէօրէ, րէիսը հիւքիւմէթըն սամատը Մ. Քօնսթան Այան մէճլիսի ազալըղընը թէրք իթմէք չարէլ... Այան մէճլիսի ազասընտան Մ. Մաղօնի՝ մահքէմէի թէմեիզ րիյասէթինէ թային օլունաճաղը վաս օլունմըշ օլմասընա մէպնի, տախիլիյէ Նազըրը սապըգը Մ. Քօնսթան խիթիֆա էյլէմիշ տիր։

Պէլկրատ 4 մարթ

Սգուբչինա մէճլիսինտէ խարիճիյէ Նազըրը՝ Վիտինտէ մահպուս պուլունան պիր Սըրպըլը հաքքընտա իրատ օլունան պիր սուվալէ ճէվապէն, օլ պապտէ թէշէպպիւսաթը լազըմէտէ պուլունմըշ օլտուղընը վէ նէթիճէսինէ պէքլէնիլտիկի պէյան իթմիշ տիր։

Սօֆիա 4 մարթ

Ախիրէն Սօֆիայա կէլէն պազը թալէպէ մաաթէօսինտէն տօլայը Սըրպիստան հիւքիւմէթինին Պուլկարիստան նա պիր նօթա կէօնտէրտիքինէ վէ Պէլկրատտա մուգիմ Պուլկար բօլիթիգա մէմուրը Մ. Մինչէվիչին ազլ օլունաճաղընա տաիր Պէլկրատտա զուհուր իտէն պիր չայիա Աժանս Քօնսթան թէքզիպ իթմիշ տիր։

Բարիզ 3 մարթ

Մէճլիսը մէպուսանտա քիւլլիյէթլի սամիուն հազըր պուլունտուղը հալտէ, ազատէն Մ. Տրէյֆիւս՝ տախիլիյէ Նազըրը սապըգը Մ. Քօնսթանըն սէպէպը խիթիֆասը հաքքընտա իսթիզահ իթմիշ օլմաղլա, րէիսը վիւքէլա Մ. Թիրար՝ թալէպ օլընան իսթիզահըն իթմասը մէճլիսճէ միւնասիպ կէօրիւլիւր իսէ իթմասը նա հազըր պուլունտուղընը սէօյլէմիշ, վէ մէճլիս միւզաքէրէնին թէրհալ պաշլանմասընա գարար վէրմիշ օլ տուղընտան, Մ. Տրէյֆիւս իրատը մէգալ իլէ մէրամը նէ օլտուղընը թամամ իպ էյլէմիշ տիր։

Մ. Թիրար՝ ճէվապընտա, գապինէթօնըն թօլէրանս բրօկրամընտան տօլայը Մ. Քօնսթան իլէ տիքէր վիւքէլա արասընտա պիր կէօնա իխթիլաֆ զուհուր իթմէմիշ օլտուղընը պէյանտէն սօնրա, հէյէթը վիւքէլանըն պէյանաթը սապըգա մուվաֆըգ թէքրար իթմիշ, վէ ումում ճիւմհուրիյէթ թարաֆտարանընըն իթթիֆագ վէ իթթիհատը իւզրէ պուլունմալարը վէ մուխալէֆէթի հիտտէթ վէ ինգիլապ օլան մէսլէքլէրին թէվքիթ օլունմասը վէ մէմալիքին թէվզիֆին էլէ ալընմասը վէ խուսուսիյէ պիրլէշէրէք պագը խալքաս...

տըղըղը՝ Ալէմանիա իլէ Ռուսիա... Հաքքընտա Էրմէնի մէգալէլէրտէն միւնաքիւշ...

էլ մըգտար էմանաթ գալընտան տօլայը մումաիլէյհ Գաէնիք էֆ. իլէ քէֆիլլէրի պուլունան Գազազեան Յակօբ վէ Նալպանտեան Գալուսթ էֆ.ի տէ մահքէմէյէ չէկիլերէք, Թեքիրտաղ կիւնիւ Շուրայը Տէվլէթ տավա իւրէտէնէ տէ բաշլանմըշ տըր... Անըն էտէպօն Մէրպէ տաղըլըր։

—Սարրաֆ ճինայէթ մալիւմէսի նին 3իւնճի մուհաքէմէսի տիւնքի կիւն իճրա օլունմասը մուգարրէր իսէ տէ, հէյէթը մահքէմէ ազասընտան պիրինին խասթալըղը սէպէպիլէ մուհաքէմէ թէքրար թէխիր օլունմուշ տըր։

—Պուլասա իքէք պէօրէքլէրինէ արբա օլան պիր Նէվ Եորք բինթի թէփի իչիւն իթթիխազը լազըմ կէլէն թէ տապիրին սուրէթը իճրաս հաքքընտա իճրայի միւզաքէրէ էյլէմէք իւզրէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նազըրը Զիհնի բաշա հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթինտէ օլմագ վէ ազասը Տոլյանի Ումումիյէ միւտիրի ումումի Սէլիմ Մէլհամէ էֆէնտի հազրէթլէրի վէ Տոլյանի Ումումիյէ մէճլիսի իտարէսի րէիսի Մ. Գալթէր վէ Թիճարէթ Օտասը րէիսի Այտընեան Արիսթաքէս էֆէնտի հազրէթլէրի վէ մէզքիւր Օտա ազասընտան Մ. Սէվասթօբուլօ վէ Զիրաաթ միւտիրի Նուրի պէյ իլէ նէզարէթը միւշարէլէյհա մէմուրլարընտան Հէմալ պէյ էֆէնտիտէն միւրէքքէպ պուլունմագ իւզրէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ խուրէք, էվվէլքի կիւն նէզարէթը միւշարէլէյհա տաիրէսինտէ իճթիմա էյլէմիշ տիր։ Իշպու գօմիսիօն հէֆթէտէ պիր տէֆա իճթիմա իտէճէք տիր։

—Տիւնքի Մօնիթէօրտէ օգունմուշ տըր.

«Մալիյէ միւֆէթթիշը ումումիսի Շէհր էմանէթի մէրքէզ խազինէսինի թէֆթիշ էյլէտիքի միւլահազաթը Մալիյէ Նէզարէթինէ իպլաղ էյլէմիշ տիր։ Նէզարէթը միւշարէլէյհա Սատրազամ հազրէթլէրինէ պու պապտա իրսալ իթտիքի պիր թաքրիրտէ, Շէհր Էմանէթինին մուհասէպէսինին ումումիյէթինտէ վուգու կէլէն նի զամսըզ մուամէլաթըն պուլէն ու թէտգիգի խուսուսընտա Շուրայը Տէվլէթտէ վազը օլան իճմալ ու միւսամահաթըն չիւրիւթիւլմէսինի մուհասէպէճիյէնին պու թարիգը զայր մէշրուտա տէվամ իթմէլէրինէ իզին վէրիլմէսինի թէքլիֆ իթմիշ տիր։ Իճրա օլունան թահգիգաթա կէօրէ, Շէհր Էմանէթի վէզնէտարը իլէ Ալ թընճը Տաիրէի Պէլէտիյէ միւտիրի թիշի Մէճիտ Ալի պէյ տախի պու իշտէ զիմէթտար կէօրինիյօրլար։

«Սատրազամ հազրէթլէրի՝ Մալիյէ Նազըրը պաշա հազրէթլէրինին պու թաքրիրինի Շուրայը Տէվլէթէ հավալէ իթմիշ օլմաղլա, Շուրայը մէզքիւրէ պիր մազպաթա ճէվապ իթմիշ տիր։ Շուրայը Տէվլէթ՝ իշպու ճէվապընտա քէնտիսինէ իսնատ օլունան իհմալ ու թէքասիւլին մուվաֆըգը հագիգաթ օլմատըղընը, չիւնքի իչիւն թէտգիգ իչիւն լազըմ կէլէն խուլասալարըն վէրիլմէսի իւզրէ Մալիյէ Նէզարէթինէ պիր մազպաթա կէօնտէրմիշ իսէ տէ, մէզքիւր մազպաթա ճէվապը թէ-...

«Խազինէի Ճէլիլէ մագամընտա օլարագ պազը Նիզամլարը հաղ ու հաաքէրամիէ պուլունտուղլարը՝ թահքիգաթընտա մէրկիւզ Ճէմպերի միւնասէպէթինէ կէօրէ, Շուրայը Տէվլէթ՝ էվվէլ էմրտէ, մուամէլէ(նին) ... մէմուրլար իշինի նէթիճէլէնտիրիլմէսինի պէյան իթմէք իւզրէ Մալիյէ նէզարէթի թարաֆընտան պիր վէքիլ նասըպ օլունմալ՝ թաւսիյէ էտէր։ գիրա հազըրլանմըշ հէֆտէ պիր չիքարըլմադ վագը օլմայան մէմուրլար՝ թահքիգաթ մուհաքէմէյէ ալընմասը լազըմ կէլէճէյէ...»

—Միւլքիյէ Ճէզայի մէհքէմէսինին միւտտէի ումումի վէքիլ պէյ հազրէթլէրի՝ պու քէրրէ թէմամլա քէնտի ավտէթ իթմէք էմրի վէրիլմիշ օլմաղլա ձէմուրլէրինէ պաշլամըշ տըր։

—Տիւն սապահ սաաթ 3 պուչուգտա Փաթէրէքինէ վուգու պուլան նազար քըլըգ հարիգ՝ Սթամպօլտա Զէյնէք Քիվրիսինտա Մախմուտ Ինեոստ-Փրիգա պաշընըն միւլքիյէթինտէ ինգիտէր իթմէքտէ օլան մուհասէպէ Աճիլէ թագըմ կէօնտէրիլմիշ սըր..., թէվգիֆ պէքլէ ...

Խայէլ պէլինտիւղինա կէօրէ, մումաիլէյհ Ռիզա պաշանըն թօբրա ֆէօլլիւսինտէ ... միւլքիյէթ ... հարիգ ...

—Պէֆիքի միհրի Սուէտէ կազէթասընըն սահիպը իթտիհատ Մէհմէտ Նուրի էֆ.յէ Վաթան Զէպատ (Զէյնէպ) ինտիֆագ իխրաճ պիր կազէթա նէշրի իչիւն իթտիխազ ռուխսաթ վէրիլմիշ օլմաղլա, կազէթէի մէզքիւր պու կիւնտէն իթիպարէն Թիճարէթի նէշրինէ պաշլայաճաղ տըր։

ԹԵԱԹՐՕ

ՊԱՆՔԱԼԹԻ

ՖՈՒԳԱՐԱՊԷՐՎԷՐ ՃԷՄԻԵԷԹԻ

Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, Պանքալթը Ֆուգարաբէրվէր Ճէմիյէթի պիտաթէթը թէէսսիւսինտէն պէրու թէրագգի իթմիշ օլտուղը վագըֆլէրի իվտարիյէթ գէրանէյի հիւմմիւ իյֆա խուրէք, տին ու միլլէթ ֆարգը նա պագմագսըզըն ֆուգարա վէ միւհթաճինը մուհաֆազէ տայիմա խաիր վէ մուավէնէթը թէշվիգը ֆագիր ու իհթիյաճլարընա միւսաարէթ իթմէքտէ վէ լազըմ, շու մագսատը խայրիյէթինի թէմամիլ իճրասընա մատամ վաատ իւրէ... պիր կէօնա նագտի պահղէ օլմագ իւզրէ իշտէ պունլարը թէմին իթմէքտէ վագըֆլարըն ... մէմնուն կէօրին։ ... պանքալթը թիյաթրոսընտա ... 25/9 մարթտա, Ռուսիա կէլէ մէլիշ... Ռէժի բարասը ... 8 պուչուգտա Պէյօղլունտա Լէսիլ Ֆրանսըզ թէմաշագէրլէրի մէզքիւր «Պանքալթը Ֆուգարաբէրվէր Ճէմիյէթի» թարաֆընտան իանէ օլունան ֆուգարա վէ միւհթաճին մէնֆաաթընա օլարագ «Լը Գրան Մօկօլ» նամ օբէրա վէ «Լա ժօսինիր է տը սօնփէ» նամ գօմէտիա օյունլարը Մ. Գյուէրինին Ֆրանսըզ օբէրա գումբանեասը մաարիֆէթիլէ իրաթ մօն թագտիմ պիր սուրէթտէ իճրա օլունաճագ տըր։

Շու թէշէպպիւսը խայրըն՝ Պէյօղլու վէ ճիվար էհալիսի համիյէթմէնտանը թարաֆընտան թէվզիգ օլունարագ, մուվաֆֆագիյէթը թամ մէյտանա կէլմէսի օլունաճաղը, վէ պու վասըթա իլէ տախի Պանքալթը միլլէթը միւմքինէ ֆուգարա վէ միւհթաճինինէ իանէյի քիւլլիյէ հասըլ օլունաճաղը՝ պիզճէ չէքք ու չիւպհէ թէն վարեսթէ տիր։

Տէրսաատէթ կազ Շիրքէթը Թէնվիրիյէսինին Սթամպօլտա Սիրքէճի իսքէլէսի գուրպինտէ Համիտիյէ ճատտէսինտէ բիչատա իթմէքի 7նօ մէքզօլը մազազա՝ խասսէթէն օգույանլարըմըզըն նազարը տիգգաթընը նա արզ օլունըր։ Մէզքիւր մազազատա կազ իլէ թէնվիրաթ իչիւն էն վաքի ավիզէլէր, լամպալար վէ սաիր էշյա մէվճուտ օլուպ, ֆիյաթլար տախի զայէթէ էհվէն տիր։ Իսթէյէն՝ մէզքիւր մազազայա կիտէրէք սէրպէսթ օլարագ, մազազայի մէզքիւրըն պիր տէֆա զիյարէթ իթմէլէրի խասսէթէն թավսիյէ օլունըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Եարընքի ճումա կիւնիւ ազգը թէթիմա խուճէք օլան Քաղ. ժողով Ատէնապեթի Ղազարոսեան Սահակ էֆ. տուն Պաթրիգխանէյէ ազիմէթ լէ, կէճ վագթա գատար պազը մէսաիլը միլլիյէ հաքքընտա Պաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրիլէ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։

— —

Տնտեսական խորհուրդ տուն Պաթրիգխանէտէ Սէթեան Միհրան էֆ.ինին Ատէնապէտութիւնը թահթընտա ազգը իճթիմա խուրէք, պայիթմալը պազը Թաղ. խորհուրդլարընըն հիսապլարընը նազարը թէտգիգ վէ թէֆթիշտէն կէչիրմիշ, վէ պալըգլու Մայր եկեղեցինին սանտրգ հիսապաթը հաքքընտա քիւլլի մէզքիւր սատտրգ Թաղ. խորհրդոյ իճրայի միւզաքէրաթ էյլէմիշ տիր։

— —

Եէնի Դատաստանական խորհուրդ տուն վագըֆ ազգը իճթիմաէ տավէթ օլընմըշ իսէ տէ, ազատէն պազըլարընըն խանիֆա վէ պազըլարընըն տախի զայթիւպէթ իթմիքլէրի հասէպիլէ մէճլիսը մէզքիւր իճթիմա խուճէմիշ օլտուղընտան, հազըր պուլունան իքի րուհանի ազա՝ Դատաստ. խորհուրդըն Նախագահը Պաթրիգ վէքիլի Ալանեան Գէր. Տ. Ներսէս Մ. վարդապետ իլէ պիլմիւզաքէրէ, մէճլիսը մէզքիւր ազալարընա միւսթաճէլ թավէթնամէլէր իրսալիյէ կէլէճէք չարշէնպէ կիւնիւ ազգը իճթիմայէ թավէթ իթմէյէ գարար վէրմիշլէր տիր։

— —

Մ. Էճմիատծինտէ Նէչը օլընան Արարատ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Վեհ. Տ. Մակար Սրբազան կաթողիկոս հազրէթլէրի պու քէրրէ պիր «Ուսումնարանական Ցանկանութիւն» թէեքիլ իթմիշ, վէ պու գօմիսիօնըն վազիֆէսի միւշարէլէյհ Սրբազան կաթողիկոս հազրէթլէրինին թէեսիս վէ նէշր իթմիքլէրի նիզամնամէ վէ լայիհալարը միլլի մէքթէպլէր (Եկեղեցական-Մխական ուսումնարան) խուարէլէրի թարաֆընտան թէմամի իճրասընա քէմալը տիգգաթլա նէզարէթ իթմէքտէն իպարէթ պուլունմըշ տըր։

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ՍՈՒ ՇԻՐՔԷԹԻ

Գանտիլլիտէն Իւսկիւտար վէ Գատըգէօյինէ սու ճէրէյանընա մախսուս օլարագ ախզը իմթիյազ իթմիշ օլան չիրքէթ՝ եազընտա սու պօրուլարընըն վազ ու թէֆրիշինէ միւպաշէրէթ իթմէք տիր։ Իչպու չիրքէթ՝ էհալի իչիւն էհվէնիյէթ թարիգինի նազարը տիգգաթա ալարագ, ապօնէ ֆիյաթընը Թէրգօս Սու գումբանեասընըն ապօնէ ֆիյաթընտան 100տէ 10 նիսպէթինտէ էհվէն եապտըղը կիպի, խանէ վէ սաիր տէրունինէ ալընաճագ սու պօրուլարընըն մէսարիֆը ինշաիյէսինի տախի մինաֆիի ումումիյէ զայէթ մուվաֆըգ պիր մըգտարտա պուլունտուրաճաղընը տախի թէէմին խուէլիյօր։

Իւսկիւտար Սու շիրքէթի ապօնէ եազմագ իւզրէ Գատըգէօյ, Իւսկիւտար, Գուզկունճուգ, Պէյլէրպէյի, Գանտիլլի, Էրէնքէօյ վէ Գըզըլ Թօբրագ մէվգիիլէրինէ մէմուրլար մախսուսլար թային իթմիշ օլտուղընտան, հէրքէզ ապօնէ եազըլմագ իսթէյէնլէրը գումբանեա թարաֆընտան իպրազ օլունան ֆէվալըր վէ մուհասէպէնամէտան իւմիֆատէ չիմտիլիք գաբուլ օլունմալարը իսթիմալ ու թամավուլ օլնըր։

Պու պապտէ տահա զիյատէ մալիւմաթ իսթէյէնլէրին մէզքիւր Իւսկիւտար Սու Շիրքէթինին Գալաթատա Պէրքէթ խանընտա վագը մէրքէզ իտարէսինէ վէ Իւսկիւտար իլէ Գատըգէօյ իսքէլէլէրի գուրպինտէ պուլունան չիւպէլէրինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլիր։

ԿԻՐԻՏ

Գօռեսբօնտա տը լէօր կազէթասընըն Հանեաստաքի մուխպիրի՝ չէհըր մէզքիւր Ինկիլթէրրա գօնսօլօսը Մ. Ալֆրէտ Պիլեօթի իլէ միւքեալէմէ իթմիշ, վէ իշպու միւքեալէմէ էսնասընտա խաթիճայ իթտիկի մալիւմաթը 19 փեար. թարիխլի պիր մէքթուպ իլէ մէնպաւ օլտուղը կազէթայա թէպլիղ իթմիշ օլմաղլա, մէքթուպը մէզքիւր պէրվէճհը ախծ թէրճէմէ օլունըր.

Մ. Ալֆրէտ Պիլեօթի՝ ախիրէն Կիրիտ ճէզիրէսինտէ վուգու պուլան տէվր ու սէյյահաթընտա տաիր պէէնտէնիզէ պազը մալիւմաթը միւհիմ մէ իմա իթմիշ տիր. Մալիւմնիզ օլտուղը իւզրէ, մուսաիլէյհ գօնսօլօս՝ տէվրէթը մէմուրիյէթինտէն աւտէթը էսրէ խիթիսալէն, Լագօս, Մէլիտօնի, Միքսօրօմա, Ռուժէլի, Կիղօրիա վէ Մուղիանէմ մահալլէըի տէվր իթմիշ տիր. Մահալը մէզքիւրէտէ ասաքիրը Օսմանիյէ թարաֆընտան կէօրա զուլմ ու թաատտիյաթ իճրա օլունտուղը իտտաա օլունմըշ իտի. Մ. Պիլեօթի օլ թարաֆլարտա էհալիի մահալլիյէյի վէ ֆամիլեա րէիսլէրինի, վէլհասըլ ասքէր վէ ժանտարմա էֆրատընտան զուլմ կէօրտիւքլէրի իտտաա օլունան քեաֆֆէի էշխասը իսթիճվապ իթմիշ կիպի, ըրզլարընա հէթք իտտաա իտիլէն գատընլարը տախի զէվճէսի Մատամ Պիլեօթի մարիֆէթիլէ իսթիճվապ իթտիրմիշ, վէ պու պապտէ նէշր իտիլէն պիր ճիւմլէ րիվայաթըն թէմամընյա արաճիֆտէն իպարէթ օլտուղընը վէ հիչ պիր գատըն հագգընտա ֆիիլը շէնի վէ եա հաղարէթ վուգուա կէլմէտիկինի թահգիգ էյլէմիշ տիր.

Մ. Պիլեօթիյէ տէտիմ քի, «Եունան կազէթալարը վէ խուսուսա մուգիրը հավատիսլէր նէշրինի ատէթ իտինէն կազէթալար՝ սիզին խաթիճվապ իթտիկինիզ ասաքիրը՝ եանընըզտա պուլընան ժանտարմալարա գարշը հագիգաթը սէօյլէմէքտէն չէքինտիւքլէրինի, վէ պու սէպէպտէն նաշի մէզալիմը մէրվիյէնին ասլը օլմատըղընը սէօյլէտիքլէրինի պէյան իթմէքտէ տիրլէր»։

Մ. Պիլեօթի՝ Եունան կազէթալարընըն իֆատաթը վագըալարընը թէքզիպ էյլէմիշ, վէ խաթիճվապաթ էսնասընտա ժանտարմալարը տախմա ուզագ թութտուղընը, վէ եալնըզ պիր տէֆա քեօյլիւլէրի պիր Խրիսթիյան ժանտարմանըն էօնիւնտէ խաթիճվապ իթմիշ իսէ տէ, մէզքիւր ժանտարմանըն քեօյլիւլէրէ հագգը թաթ սէօյլէտմէկլէրինի վէ չիքեայէթլէրինի պիլա իճթիրազ թէպլիղ իթմէկլէրինի թավսիյէ էյլէտիկինի պէյան իթմիշ տիր.

Մ. Պիլեօթի Այօս Վասիլի նահիյէսինին մէրքէզը խուսուսի օլան Սպէլի նամ մահալէ միւվասէլէթ էյլէտիքտէ, էհալիի Խրիսթիյանիյէ էմրաֆընը ալարագ Իսլամլարըն՝ Խրիսթիյանլարըն զէյթուն ադաճլարընը խարապ վէ արազիլէրինի զապթ իթտիքլէրինի իտտաա էյլէմիշլէր տիր.

Մ. Պիլեօթի՝ րէֆագաթընտա պուլընան պիր թէրճէման վասըթասըյլա հէր պիր քեօյլիւյէ քէնտիսինին գաչ ադաճլարը խարապ օլտուղընը վէ նէրէլէրի խարապ խոչլէթիկինի սուալ իթմիշ տիր. Պու սուալ՝ քեօյլիւլէրին խօշլարընա կիթմէյիպ, պու գատար ճիւզի պիր շէյ իչիւն թահգիգաթը աղիմ իճրասընա մահալ օլմատըղը պէյանըյլա հէր քէս էվլի էվինէ տաղըլմըշ տըր.

Զապթ օլունտուղը իտտաա իտիլէն արազիյէ կէլինճէ, Մ. Պիլեօթի պիլաքիս Խրիսթիյանլարըն Իսլամլարա աիտ պազը արազիի զապթ իթմէք իսթէտիքլէրինի, վէ արազիի մէզքիւրէ իլէ քիլիսէ պէյնինտէ տաւվալը տախի էրզաըլարընը թահգիգ էյլէմիշ տիր.

Պու իֆատամ՝ Եվրօբալըլարը իգֆալ իչիւն Աթինատա ույտուրըլան հիքեայէլէրէ պէնզէմէյիփ, Ինկիլթէրրա գօնսօլօսընըն մուլթաթամր օլտուղը պիթարաֆըլըգ հասէպիլէ րեամէն տէվլէթը մէթպուասընէ թէպլիղ իթտիկի վուգուաթը սահիհէտէն իպարէթ տիր.

ՌՈՒՍԻԱՏԱ

ԶԸՃՈՒԳԼԱՐԸ ԷՕԼՏԻՐՄԷԿ ԻՉԻՒՆ ԷՖԼԵՐԻՆ ՊԻՐ ՇԻՐՔԷԹԻ

Տէյլի Նէ-ուզին գավլինճէ, Ռուսիատա Վարշավիա չէհրինտէ պազը էպէվէյնտէն միւրէքքէպ թէշէքքիւլ իտէն պիր նէվ չիրքէթ՝ վալիտէլէրի, եէնի տօղմուշ չօճուգլարըն սըգլէթինտէն գուրթարմաղը տէրէօհտէ իթմիշ իմիշ.

Պիր էպէնին աչրը՝ 3 այտան պէրու եաւրուսը պաշընտա օլարագ 50 գատար եէնի տօղմուշ չօճուգըն նաշլարընը կէօմիւլտիւկինի իթիրաֆ էյլէմիշ իմիշ. Զանն օլունտուղընա կէօրէ, չիրքէթը մէզքիւրէ՝ եէնի տօղմուշ չօճուգլարը Վարշաւիայա կէօնտէրմէքէ իւզրէ, Ռուսիանըն պաշըրճա չէհիրլէրինտէ մէմուրլարը պուլունտուրմագտա իմիշ.

Կէչէնլէրտէ պիր էպէնին խանէսինտէ զուհուր իտէն պիր հարիգտէ՝ էպէլէրին իրթիքեապ իտէպիլտիքլէրի իշպու միւտհիշ ճինայէթլէր միէսսէֆէ օլարագ մէյտանա չըգմըշ տըր.

Էհալի՝ բէօյլէ մէմուրլարըն իհմալ վէ թէքեասիւլլէրինտէն տօլայը ֆէվգէլատէ հիտտէթլէնմիշ տիր.

ՏՕՔԹ. Գ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Իւսքիւտարտան Պէյօղլունա Պէքեար սօգագընտա 9 Ն° խանէյէ նագլ իտուպ, սալը, բէնշէնպիհ վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի էօղլէնտէն սօնրա խասթալարը խանէսինտէ գապուլ իթմէքտէ, վէ սալը կիւնլէրի մէճճանէն ֆուգարայա պագմագտա, վէ քէմաֆիւսսապըգ սապահլարը էօղլէնէ գատար Իւսքիւտարտա պուլունմագտա տըր.

ԹՈՒՐՈՒԳ ՈՒ ՄԷԱՊԻՐ

ԱՄԷԼԻՅԱԹԸ

Թուրուգ ու Մէապիր Նիզամնամէսինին 10ընճը մատտէսիլէ իսթիհսալ իտիլէնլէրտէն պաշգա 16 եաշընտան եօգարը վէ 60 եաշընտան աշաղը պուլընան էրքէքլէրին 12 սաաթ մէսաֆէ տախիլինտէքի եօլլար ամէլիյաթընտա սէնէտէ 4 կիւն պիզզաթ վէ եա պիլվասըթա խըտմէթ իթմէք, վէ եա իւգ վէ արապա հայվանլարընը տա քէզալիք սէնէտէ 4էր կիւն չալըշտըրմագ իլէ միւքէլլէֆ թութուլըպ, պու պապտէ հէմ ինշաաթընա թէէխխուրաթ վէ միւշքիլաթ, վէ հէմ տէ էհալի հագգընտա իգաճաթ վէ սուի իսթիմալաթ վուգուընը մէն իչիւն թէտապիրէ իթթիխազ օլունմըշ իսէ տէ, իճրա օլունան թէճրիւպէլէրէ կէօրէ,

1ինճի, էքսէր վիլայէթլէրտէ էքին վէ օրագ վէ պաղճըլըգ իշլէրի պիրպիրի արգասընտան կէլմէքլէ ինշաաթ մէվսիմինտէ ամէլէ սէվգի միւշքիլաթա թէսատիւֆ իտուպ, չու միւշքիլաթա վէ էհալինին չիքեայաթընա իհալէի նազարը իթիպար օլունան մահալլէրճէ եօլլար ամէլիյաթը թաթիլէ տուչար օլմասը, վէ օլունմայան մահալլէրտէ իսէ րայիթ իշի սէքթէտար օլակէլմէսի,

2ինճի, պազը մահալլէրտէ նիզամնամէն օլան մէսաֆէ վէ միւտտէթ խարիճինտէ ամէլէի միւքէլլէֆէ խըտմէթ թամէ կիպի չիֆթճիյէ վուգուա կէլմէսի,

3ինճիւ, հայվանաթ միւքէլլէֆիյէթինէ տաիր օլան հիւքմը նիզամնամէ տախի հէր թարաֆտա պիր սուրէթ վէ մունթազամէն իճրա օլունամատըղընտան պաշգա, հէր հայվան իչիւն 4 կիւն միւքէլլէֆիյէթ՝ 2 հայվանը օլան պիր ատամըն 4 կիւն քէնտիսի վէ 8 կիւն տախի հայվանլարը իչիւն մէվգըի ամէլիյաթտա պուլունմասը իճապ իթմէսի,

4իւնճիւ, էքսէր քեօյլէր էհալիսի՝ հիսսէլէրինի քէնտի մարիֆէթլէրիյլէ թէէսսիւյէթլէրէ իհալէ իտէրէք պու արա սաճիպալթինտէն, վէ թահգիգ օլունտուղընա կէօրէ պազը մահալլէրտէ սատա պաշընա նիսպէթինտէն զիյատէ աղչէ թէվզի իտիլմէսի,

5ինճի, ամէլէի միւքէլլէֆ՝ եալընըզ մուայյէն մէվսիմլէրտէ իսթիխտամ օլընըպ, ամէլէ պաշըրճա պուլունաճագ մէմուրլար մաաշը իսէ տախմի սուրէթտէ վէրիլմէսի միւնասէպէթիլէ պազը մահալլէրտէ պիր քիլօմէթրօ եօլ միսարիֆինին եարըսընտան զիյատէ մէմուր մաաշը վէրիլմէսի,

6ընճը, հայվան միւքէլլէֆիյէթի հիսապա ալընմագ ըզըն եալընըզ ամէլէի միւքէլլէֆէ մէքտարընա նազարէն սէնէտէ եարըմաար լազըմ կէլէն եօլըն պազը եէրլէրտէ 3տէ 1ի վէ 4տէ 1ի աէրէճէտէ եօլ եարըմապիլմէսի կիպի ահվալ՝ ինշաաթըն մահիի թէրագգըյաթ վէ էհալիճէ սէպէպը չիքեայէթ օլակէլտիկինտէն, հէմ եօլլար ինշաաթընըն հուսնը թէրագգըյաթընը վէ հէմ տէ էհալինին սաիր ումուրու զիրաաթիյէ գալմամագլըղընը իւֆաի միւքէլլէֆիյէթի գօլայլաշտըրաճագ սուրէթլէ պիր գարար իթթիխազ ու իճրասընա լիւզում կէօրիւլէրէք, քէյֆիյէթ՝ Նաֆիա վէ Թիճարէթ Նէզարէթինճէ արիզ ու ամիգ միւթալաա վէ թէտգիգ օլունարագ,

1ինճի, հայվանաթ միւքէլլէֆիյէթինին լաղվը վէ 16 եաշընտան պաշլայան միւքէլլէֆիյէթին պունտան պէօյլէ 20 եաշընտան իթիպարը իլէ ամէլէի միւքէլլէֆէնին եինէ սէնէտէ 4 կիւն պիզզաթ վէ եա պիլվասըթա եօլ ամէլիյաթընտա խըտմէթ իթմէք վէ եախօտ պէտէլը նագտի վէրմէք խուսուսլարընտա սէրպեսթ թութուլմասը, վէ իշպու պէտէլը նագտինին մըգտարը՝ մէվգիլէրին իճապընա կէօրէ պազը վիլայէթլէրտէ 3էր ղըրուշտան աշաղը օլմամագ իւզրէ պիթթիպարըլա 4 կիւն իչիւն սէնէտէ 12 ղը. տան, վէ պազը վիլայէթլէրտէ կիւնտէ 4էր ղըր. իթիպարըլա 4 կիւն իչիւն սէնէտէ 16 ղըրուշտան իպարէթ օլմասը,

2ինճի, հէր սէնէ հէր վիլայէթ պէտէլաթը նագտիյէսի իչիւն պուրատա (Տէրսաատէթտէ) լիզումը գատար գօչանը թէզքէրէլէր թապ իթտիրիլէրէք, սանճագ զիրաաթ պանգալարը չիւպէ մէմուրլարընա զիմմէթ գայտ իլէ իրսալ օլընըպ, սէնէ նիհայէթինտէ չիւպէ մէմուրլարըյլա Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթի պէյնինտէ բուսէթը հիսապ օլունմասը,

3ինճի, հէր վիլայէթտէ պիր սէնէտէ տէրէճէի էհէմմիյէթի իթիպարըյլա նէրէլէրտէ վէ գաչ գօլ եօլ ինշա վէ թամիր օլընաճաղը՝ էվվէլճէ մահալլէրիյլէ խաղէրլէնիլէրէք գարարլաշտըրըլարագ խարիթա վէ բրօֆիլլէրի թանզիմ գըլընմասը,

4իւնճի, իտարէ վէ պէլէտիյէ մէճլիսլէրի վէ Թիճարէթ վէ Զիրաաթ Օտալարը ազասընտան պիրէր զաթ իլէ Նաֆիա մէմուրընտան վէ Զիրաաթ Պանգասը չիւպէ միւտիրինտէն վէ զիրաաթ միւֆէթթիշի պուլունան մահալլէրտէ զիրաաթ միւֆէթթիշի իլէ Նաֆիա միւհէնտիսլէրինտէն միւրէքքէպ մէրքէզը վիլայէթտէ վալիլէրին, վէ սանճագլարտա միւթէսարրըֆլարըն թահթը րիյասէթինտէ պիրէր գօմիսիօն թէշքիլիլէ, հէր չէհիր վէ գասապա պէգըրլէթէ նէ՞ գատար ամէլէի միւքէլլէֆ վար իսէ գօմիսիօնլարճա նուֆուս խաւալէլէրինտէն վէ ամէլէի միւքէլլէֆէնին նէ՞ գատարը օ սէնէ ինշա վէ թամիրի մուգարրէր օլան եօլլարըն 4 թարաֆընտան 12 սաաթ մէսաֆէ տախիլինտէ տիր, վէ նէ՞ գատարը եօլլարա 12 սաաթ մէսաֆէտէն ուզագ տըր, վէ 12 սաաթ մէսաֆէ տախիլինտէ պուլընըպ եօլ ամէլիյաթընա միւքէլլէֆ թութուլմասը լազըմ կէլէնլէրտէն նէ՞ գատարը պէտէլը նագտի վիրմէք վէ նէ՞ գատարը պիզզաթ վէ եա պիլվասըթա պէտէնէն իֆաի միւքէլլէֆիյէթ իթմէք արզուսընտա տըր, պուլըլարըն՝ մահալլէրինտէն թահգիգ իլէ պէտէլը նագտի վէրէճէք ամէլէի միւքէլլէֆէնին մըգտարընա կէօրէ թէզքէրէլէր թէրթիպ վէ մահալլէրինէ կէօնտէրիլմէքլէ պէրապէր մէզքիւր մըգտարըն Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինէ թէլէկրաֆլա պիլտիրիլմէսի,

5ինճի, պիր սէնէյէ աիտ պէտէլաթը նագտիյէ թէզքէրէլէրինին վագթըյլա թէրթիպ վէ թէվզիի գըլընտը պալատէ մուգայյէտ թարգիթաթ վէ թէտգիգաթ՝ սէնէսի հիւլուլընտէն էվվէլ իճրա իլէ սէնէսի հուլուլիւլէ մարթ իպթիտասընտան իթիպարէն մահալլէրինէ իրսալ գըլընմասը,

6ընճը, հէր վիլայէթ տախիլինտէ միւճէտտէտէն վէ թամիրէն ինշա օլունաճագ եօլլար՝ տէրէճէի էհէմմիյէթի նիսպէթիլէ էվվէլէ թանզիմ օլունաճագ խարիթա վէ բրօֆիլէր վէ չարթնամէ մուճիպինճէ իլթիզամա սանճագ վէ մուախխարէն վիլայէթ գօմիսիօնլարընճա վէ իճապը հալինտէ Տէրսաատէթճէ միւնագասա Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինին գարարըյլա միւզայէտէի մութէահհիտլէր մարիֆէթիլէ մագթուէն ինշա օլունմասը,

7նճի, ինշա օլունան եօլլարըն տէօրթ թարաֆընտան 12 սաաթ մէսաֆէտէ պուլունան ամէլէի միւքէլլէֆէտէն պէտէլը նագտի վէրէճէքլէր՝ օգուստոս նիհայէթինէ տէկին պէտէլը նագտի իթա խուսուս թէզքէրէսինի ալմայա, վէ եա պիզզաթ վէ եա պիլվասըթա պէտէնէն իֆաի խըտմէթ իտէճէքլէր՝ ինշա օլունմագտա պուլունան եօլլարտա 4էր կիւն իֆաի խըտմէթ իթմէ, միւթէահհիտ վէ Նաֆիա միւհէնտիսի թարաֆընտան միւշթէրէքէն մէօհիւրլի վէ պիր մէալ վէ Նօմէրօտա 2 նիւսխէ օլարագ քէնտիսինէ վէրիլէճէք իֆաի խըտմէթ թէզքէրէսինին պիր նիւսխասընը եէտինտէ հըֆզ իլէ, տիկէր նիւսխասընը պէտէլը նագտի մագամընտա մուխթարա վէրմէյէ, վէ մուխթար տախի սէպտ. հաֆթասընտա պէտէլաթը նագտիյէյի վէ իֆաի խըտմէթ թէզքէրէլէրինի գազանըն Զիրաաթ Պանգասը չիւպէսինէ թէսլիմ իթմէյէ մէճպուր օլուպ, օգոստ. նիհայէթինտէ կէրէք պէտէլաթը նագտիյէյի իֆա վէ կէրէք իֆաի խըտմէթ թէզքէրէսինի կէօսթէրմէյէնլէրին միւտտէթը միւքէլլէֆիյէթինէ ճէզաէն 2 կիւն տահա զամմըյլա 6 կիւն իֆաի միւքէլլէֆիյէթ իթմէք իւզրէ հիւքիւմէթը մահալլիյէ մարիֆէթիլէ մէվգըի ամէլիյաթա կէօնտէրիլմէսի, վէ թէֆէրրուաթընըն Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինճէ թալիմաթը մախսուսէ իլէ թային գըլընմասը, վէ պու գարարա կէօրէ իթթիխազը իճապ իտէն մէմուրինը ֆէննիյէ մաաշաթ վէ մէսարիֆաթընըն Զիրաաթ Պանգասը չիւպէլէրի վարիտաթընտան 100տէ 10ունը կէչմէմէք չարթըյլա Զիրաաթ Պանգալարը թարաֆընտան թէսվիյէսի, վէ իշպու գարարըն սէնէի ատիյէ մարթը իպթիտասընտան իթիպարէն մէվգըի իճրայա գօնուլմասը խուսուսլարը պիթթէնսիպ Պապը Ալի ճանիպը սամիսինէ արզ ու իշար օլունմըշ, վէ քէյֆիյէթ՝ Մէճլիսը Մախսուսը Վիւքէլա գարարըյլա պիլիսթիզան օլ վէճհլէ իճրաի իգթազասընա իրատէի Սէնիյէի Հազրէթի Բատիշահի չէրէֆսուտուր վէ սատըր պույրուլմըշ օլտուղը պէյանըյլա, իգթազայի միւգթէզայէ էմր ու իշար պույրուլմըշ տըր.

Իշպու սուրէթը թասֆիյէ՝ սայէի Հազրէթի Բատիշահիտէ էհալիյէ գոլայլըգ վէ եօլ ինշաաթընա տա իւմիտվար վէ թէրագգի հուսուլինի մուճիպ օլաճաղը, վէ մուվաֆֆէգի մալիյէ տախի խըրաճ իտէճէք օլուպ, Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթի ճէլիլէսինճէ վիլայէթլէրէ օլ վէճհլէ թէպլիղաթ իճրա գըլընմագտա տըր.

ԻԶՄԻՐ

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԸ

Բարեկամ, Կաղանդը անցաւ և եկաւ Բարեկենդանը։ Եթէ Կաղանդը գիս պարտաւորեց որպէս ազգային արդի կացութեան վրայ մի՞թէ կը կարծես թէ Բարեկենդանը՝ ուրախանալու սահմանուած այդ օրը, պիտի կարենայ ինձ մոռցնել ալ ազգի անհամար վշտերն։ Ամեն անգամ որ կը մտադրեմ թողուլ իմ մելամաղձոտ մտածութիւններն և պահ մը նետուիլ աշխարհային հաճոյից ծովը, վերստին տխրութեան խորհուրդներ կը պաշարեն հոգիս և փոխանակ բարձրաձայն գոչելու թէ հա՜ն ալ քաղաքակիրթ ազգաց կարգըն անցեր է, հա՜ն ալ իւր ցաւերու դարման և սփոփանք գտեր է, նորա ալեկոծ կեանքէն պատկեր մը կը ներկայացնեմ քեզ։ Այս անգամ մտադիր էի Բարեկենդանի առթիւ տեղս ինչպէս Ազգային հիւանդանոցի տրուած պարահանդէսի մասին գրել, հմայուն դէմքեր, թրթռուն մարմիններ, հոյաձեւ օրիներ նկարագրել։ խորհեցայ թէ ի՞նչ ապաւորութիւն պիտի ընէր ձեր վերայ պարահանդիսին նկարագիրը և թէ ի՞նչ օգուտ ունէր ինձ միայն գեղն, միւսին սիրաբանութիւնքն, ուրիշի մը թեթեւ ոստումներն և կամ խաղամոլներու քսակի հաշուեկշիռը, որոնցմէ գրել զաւառացւոյն կեանքեն։

Բա՛րեկամ, երկու շաբաթէ ի վեր հոս ընդհանուր շարժում մը կայ, ամեն կողմէ ուրախութեան ձայներ կը լսուին, մեն կը ծալէ երեկոյթներէ դէպի պարահանդէսներ կը սլանայ և իւր դիմակին միջոցաւ կը յաջողի իւրագործել նպատակներն. միւսը առանց քօղի կը գործէ, և-

---

(326)

ԳԸՋԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ԺԱԳԻՆ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԴԱՄԵԱՆ

Սախթէ ամէլէ իլէ ֆիլօսօֆ պալըգճը՝ քիսը ու իգզէթը նէֆսլէրինտէն թահրիք օլունարագ պիր սաաթ քէնտիլէ չէվգ ու խահիշլէ պալըգ ավլատըլար.

Հալ պու քի հիչ պիրի տուզլէրինէ ղալէպէ իթմէյիպ, հէր իքիսինին տէ մուվաֆֆագիյէթի միւսավի իտի.

Հէր իքիսինին տէ իրիճէ տէօրթէր պարդասընա պալըգը վար իտի.

Պիր տէ նախէհան պալըգ քէսիլիպ թութուլմամագա պաշլատը.

Լա Ֆուրն.— Քիւլլիանիլէր չիւպհէ իթմէյէ պաշլայօրլար... Պիր ազ արա վէրմէք իչիւն զաննըմ թամամ կիտիպ էյմէք եէյէճէք վագթ տըր.— տէտի վէ օլթասընը սալըն իւզէրինէ գօյտու.

Բասգալ՝ ճէվապէն.— Ֆէնա օլմազ... պէնիմ տէ գարնըմ աճըքըյօր. հէմ տէ էօյլէն օլմուշ տըր.

Տէլիքանլըլար բըլօթըմըն ուզէրինէ չըգտըլար վէ «Բէգգօլօ» մէյխանէսինէ կիթտիլէր.

Լա Ֆուրն.— Էվվէլճէ պիրէր ապսէնթ իչէլիմ մի.

Բասգալ.— Մէյխանէճի պիր խումուրթա գայկանասը բիշիրինճէյէ գատար էլպէթթէ պիրէր թանէ իչէճէյիզ... —տէտիքտէն սօնրա, իքի արգատաշ պիր չարտագ ալթընտա օթուրտուլար վէ մէյխանէճիյէ իչքի կէթիրթտիլէր.

46

Օլթա իլէ պալըգ ավճըլըղը ինսանը բէք չարուգ պիրպիրինէ եագլաշտըրըր վէ խալիս տօսթ իտէր.

Պալըգ ավը մէրագլըլարը՝ պիրպիրինէ եագըն պուլընընճա չարուճագ էնկիտկէրիյէ թանըշըրլար.

Իշպու պալըգ ավը մէրագընտան էնքտուկլէրէ անիտէ թէվէճճիւհ հասըլ օլուր.

Իքի սաաթ սօնրա պիրպիրինէ տօսթ օլուրլար.

Բասգալ իլէ Լա Ֆուրն իչին տէ պէօյլէ օլուպ, պունլար չարուճագ արգատաշ օլտուլար.

Հէմ ապսէնթլէրինի իչիյօրլար վէ հէմ գօնուշըյօրլար իտի.

Միւքեալէմէ պիթթապ պալըգ ավը իւզէրինտէ տէվէրան իտուպ, հէր իքիսի տէ պիրպիրինէ պալըգճըլըգտա էնի պիր ուսթալըգ էօյրէթիյօրլար իտի.

Նումուրթա եէմէյի կէլիպ, «Բէգգօլօ» չարապընըն պիրինճի լիթրասը տախի կէթիրիլտի.

Տէլիգանլըլար իշթիհա իլէ եէմէք եէմէյէ վէ կէրէլ կէրէլ սա չարապ իչմէյէ պաշլատըլար.

Չօգ սիւրմէյիպ պօշ չիշէլէր՝ մասանըն իւզէրինտէ ասքէր կիպի տիզիլտիլէր.

Միւքեալէմէ կիթտիքճէ հէյէճանլը վէ սէյալէր քէսպ իտիյօր իտի.

Բասգալ՝ պիրտէն պիրէ.— Պու արա մահթալ, այ այտընլըղը վա՞ր մը տըր.

—տէյէ սուալ իթտի.

Լա Ֆուրն.— Եօգ տըր, պիր գաչ կիւնլիւք պիլէ այ տօղմուշ տէյիլ տիր... կէճէլէրի զիֆիր կիպի գարանլըգ տըր.

Բասգալ.— Պուրալարտա պիր սանտալ պուլընապիլի՞ր մի.

Լա Ֆուրն.— Նէ՞ իչիւն.

Բասգալ.— Էկէր գապուլ իտէր իսէնիզ, կէճէ պալըգ ավընա չըգալըմ. պէն պիր վագթ էյի պալըգ եուվալարը էօյրէնմիշ տիր, պու եուվալար էլպէթթէ օլտուգլարը եէրտէ տուրույօրլար.

Լա Ֆուրն.— Պէն տէ օ եուվալարը պիլիրիմ. եարըն իչիւն պանա պիր չօգ իրի պալըգ ըսմարլանմըշ օլտուղընտան, թէքլիֆինիզի գապուլ իտէրիմ.

Բասգալ.— Էօյլէ իսէ պիր սանտալ արայալըմ.

Լա Ֆուրն.— Պօշ չէյ տիր.

Բասգալ.— Նա՞սըլ.

Լա Ֆուրն.— Պէնիմ վար տըր...

Բասգալ.— Վա՜յ, էօյլէ՞ մի, օհալտէ սիզտէ թագըմ միւքէմմէլ տիր... պիր սանտալ սահիպի օլմագ՝ չօգ կիւզէլ շէյ տիր.

Լա Ֆուրն.— Է՛հ, տէյիրմէնին եանընտա պազը քէօհնէ պիր սանտալ տըր... տէյէրլի պիր շէյ տէյիլ տիր, լաքին հէնուզ իշէ եարար... կիտէլիմ Բըթի Գասթէլ բըլօթըմըզը գուրպինէ չիմտի աթըպ սանտալը պաղլայալըմ.

Բասգալ՝ պիր ուսթալըգլա.— Պու Բըթի Գասթէլ տէտիկինիզ բըլօթըմըզ նէ՞րէտէ տիր.

Լա Ֆուրն.— Թա գարշըմըզտա... Մարն ըրմաղընըն էօթէ եագասընտա տըր... Օրատա գայալար արասընտա պիթը մէթրօտան զիյատէ տէրին չուգուրլար վար տըր... պունլար քիւլլիյէթլի սազան վէ իրի պարպունեա եուվալարը տըրլար...

Բասգալ՝ Լա Ֆուրնին գատէհինի տօլտուրարագ.— Թէմա՛մ... պէն տէ օրասընը տիւմէք իսթէյօր իտիմ... Զաննըմա կէօրէ պու կէճէ օրատա վագթըմըզը գայպ իթմէյէճէյիզ...

Լա Ֆուրն.— Էվվէթ... էվվէթ... օրատա էյի իշ կէօրէճէյիզ...

Բասգալ.— Գունը պէն տէ թէքմին իտէրիմ, էյի իշ կէօրէճէյիզ...—տէտի վէ գահգահա իլէ կիւլմէկէ պաշլատը. Էկէր պու սըրատա մէրգում քիւչիւքնինին գալպինտէն կէչէնի քէշֆ իթմէք միւմքին օլսա իտի, պու կիւլիւշի տէ բէք մէնհուս պիր շէյ օլտուղը անլաշըլաճագ իտի.

Բասգալ՝ իլավէ իթմէկ իտէրէք.—Է ճանըմ, արգատա՛շ, պէն սալլարա ավտէթ իտուպ պէրապէր եէմէք վէ իչքի կէթիրիրէճէյիմ... Պու էսնատէ սիզ տէ կիտիպ օլթալըգ սանտալը ալըրսընըզ... Կէճէյէ գատար սալլար իւզէրինտէ պալըգ ավլարըզ... Պատէհու պիր ազ էյմէք եէյիպ պիր ազ տա չարապ իչտիքտէն սօնրա, պէնտէ իշէ կէլ վօրըրըզ... Եօլընտա տէյի՞լ մի.

Լա Ֆուրն.— Զանն իտէրիմ եօլընտա տըր.

Բասգալ.— Նէ մէմնիւն էտէճէքսի՞ն մի տիր.

Լա Ֆուրն.— Պէնիմ տայիմա եէտէքլիմ վար տըր.

Բասգալ.— Մարն ըրմաղընըն օրթալարընտա սանտալը պաղլամագ իչիւն պըրագըլըրըզ վա՞ր մը.

Լա Ֆուրն.— Անիլէրտէն էյիսի վար տըր.

(Մապատի)

Թաեթ կ'հագուի, կ'ոխգայ ու կը սի
րաբանէ, իր ակնարկներն աստ անդ-
կը նետէ. եթէ որոց ո'եւէ մէկը յաւ
պատկուեցան իր ջանքերն, եթէ լնդ-
հակառակն ապարդիւն մնաց իր
գործունէութիւնն այդ եւ հոգ չէ,
Բարեկենդանի գուարճութիւնքն
միշտ ներելի կը համարուին. Զմու
նանք յիշել շատ մը ուրիշներ ալ
որք հեշտութեանց մէջ ընկղմած
թէև կը ծախսեն, կը շռայլեն, կը
զոհեն իսկ իրենց առողջութիւնը ու
կեանքը, բայց վերջապէս Բարեկեն-
դանը բարեկենդան կ'ընեն.

Թէ զուարճութեան այս օրերը գա
ւառացիք ի՞նչպէս կանցնեն՝ պատ-
մեմ քեզ, իրենց թշուառութեան չուր-
ջը հաւաքուած՝ թշուառ կեանքի
մը եղերերգը կը կարդան, վշտա
հար՝ ողբալով իրենց բաղդը չորա
բեկ հացով կը յագեցնեն իրենց ա
նօթութիւնը. Նոքա մեզ նման չու-
նին «թրասաներ» և պարահանդէս-
ներ և ո'չ Պօլսեցւոց պէս թատրոն
ներ ու երեկոյթներ. դժնդակներու
ալ սիրահարներ չեն գի իրենց կեան
քըն արդէն դժնդակ մ'է. «դժնդակա
ւոր կեանք» անշուշտ քեզ պիտի հե
տաքրքրէ այս նոր ու բացատրու-
թեան կարօտ բառը. բայց ժամա
նակ չունիմ երկարօրէն խօսելու. ըստ
աստծին քիչ խօսիմ ու շատ հաս
կցիր.

Աղնիւ բարեկամ, երբեմն վերո
յիշեալ գաւառացւոց տուներուն մէջ
բազմութիւն կը վխտար, փեսան
հարսին հետ, եղբայրներն իրենց
քոյրերու քով, ծերերն իրենց զա-
ւակաց ու թոռանց հետ միասին
կը բոլորէին մեծապատ սեղան մը,
խորովուած գառնուկներ ճաշակելով
ու իրենց երկրին ընտիր գինիներովն
լեցուն բաժակնին միմեանց բաղխե-
լով նահապետական պարզ ու ան-
մեղ կեանք մը կը վարէին. իսկ քանի
տարիներ հոլովուեցան, քանի մարդ-
կութեան կանքը բարեփոխուեցաւ
այնքան վատթարացաւ գաւառաց-
ւոց վիճակը. չկան այլ եւ այն բազ
մամարդ տուները յորում ամեն ինչ
էր, միութիւն, Ներդաշնակութիւն
էր, փոխան Նախկին երջանկութեան՝
թշուառութիւնը տիրապետեր է.

Ամեն անոնք որք իրենց հայրենի-
քի մէջ մնացեր են՝ անդադար կաշ
խատին, կը ցանեն, կը հերկեն, կը
հնձեն և յետոյ իրենց քրտնաթոր
աշխատութեանց արդիւնքը կը յանձ
նեն անգութ վաշխառուներու, պա
տառ մը հացի կարօտ մնալով. Այս-
պէս բիւրաւոր ընտանիքներ յետին
աստիճան աղքատութեան մատնուած
ճակատագրի սպառնալիքներու գլուխ
կը ծռեն, ու իրենց ծննդավայրէն
հեռանալով կուխտեն յաւիտեան
չվերադառնալ անդ.

Բա'րեկամ, ուրիշ անգամ գրեցի
հեզ պանդուխտներու կեանքէն, ուս
տի չեմ ուզեր այստեղ կրկնութիւն-
ներ ընել, Կարնեցի երիտասարդի
մը մահը ու իւր ծնողաց բարեկեն-
դանը յիշելով կը վերջացնեմ նա-
մակս.

Երկու ամիսներ անցեր էին յորմէ
յետոյ Պետրոս՝ այդ գաւառացի ե-
րիտասարդը, չէր երեւեր. օր մը Նա-
մակ մը ստացայ, Նորա ստորագրու-
թիւնը կը կրէր. հիւանդ եղած ժա
մանակն զայն գրած ու այժմ մեռած
էր. Անդադար լացի ու յուզուեցայ
կարդալով իր նամակը, որու վերջին
տողերը միայն կը դնեմ աստ. «Հօրս
տունը թշուառութեամբ ապրիլ սոր-
վեցայ, ճիշտ նոյն կեանքը շարունա-
կեցի յ'օտարութեան երկար տարի
ներ, հոս Թափառելով միայն հինգ
ոսկի կրցած եմ մէկ կողմ դնել, կը
խնդրեմ զայն իսկ բարեկամու-
թեան ուղարկէ մօր տունը եղբօրս
հետ իբրու իմ վերջին յիշատակն.
երկտող մ'ալ գրէ ծնողացս և

«Ասիր թէ չբացուած՝
թառամեցայ մնացած.
Ես ծաղիկ գեղեցիկ
հայրենի հողից զրկած.»

Ա՜հ, չէր կրնար զուժկան լինել և
ծնողքի մը սիրտ վիրաւորել. միայն
հինգ ոսկին յանձնեցի իւր եղբօր
Կարապետին և ամիս մը առաջ ճամ
բու դրի. Բարեկենդանին իւր հօր
տունը հասեր է, լսեր են թէ Պետ-
րոս մեռեր է և Բարեկենդանը կա
տարեր են ողբերով ու սգով.

Վ. Մ.

Զմիւռնիա 11 փետր. 1890.

Դ. ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

(Տար. եւ վերջ)

Պաշտենք մէքթէպի մուալլիմին-
տէն Անդրէասեան Երուանդ էֆէն
տինին 1417 նօմէրօլը նիւսխէմիզտէ
միւնտէրիճ 4րնճի նումէրը էժնոկ
րաֆիրինին տէվամ վէ խիթամը տըր.

Կափիրերուն մէկ առասպելն պատ
մեմ իրենց Աստուծոյն նկատմամբ.
Ունքուլոնքուլու պաշտօն տուաւ
գետնառիւծին հետեւեալ պատգամն
տանիլ մարդոց. դուք չի պիտի մեռ-
նիք. գետնառիւծն դանդաղ քայ
լեց, ճամբան զուարճացաւ, և այս
միջոցիս Ունքուլոնքուլու կարծիքն
փոխեց և գորշ մողէսն ղրկեց մար
դոց՝ ըսելու. դուք պիտի մեռնիք.
Այս երկրորդ պատգամաբերն շատ
արագ վազեց, կատարեց իւր պաշ
տօնն, և երբ գետնառիւծն ուշանալ
տեղն հասաւ, մարդիկ արդէն ըն
դունած էին պատգամն և կը մեռ-
նէին. Ասոր համար երկու անասունք
ատելի են Կափիրերուն, մին՝ բարի
լուրն այնքան դանդաղ բերելուն
համար, և միւսն՝ չար լուրն այնքան
արագ տարածելուն համար. Ցեղ
երկնից Կափիրերուն բնապաշտու-
թեան գլխաւոր առարկայ են հոսող
ջուրերն. գետակէ մ'անցնելէ յա-
ռաջ՝ գետէն թոյլտուութիւն կը
խնդրեն. երբ երաշտութիւն լինի,
քանի մ'անասուններ կը զոհեն գե
տակաց ոգւոյն. Ծիրանի գօտին կեն-
դանի էակ մ'է որ կ'ըմպէ լճերն, և
յորժէ հարկ է խոյս տալ չը կլլուե-
լու համար. Ցաւս Գասուլթներուն
Ցարդ-գող կամ Միրն կայծն Աստ-
ուածային էակաց ճամբան է, լուս
նոյ երեւոյթներն կը մեկնեն ըսելով,
արեւն կը ճարակի գլուսին, կը նու-
աղեցունէ զայն, բայց լուսինն խո
րամանկ է, և իւր կորուսած զօրու-
թիւնն շուտով կըստանայ. Երբ հար
ցնէք Զուլուին թէ մարդկութիւնն
ուստի՞ յառաջ եկած է, կը պատաս-
խանէ թէ տեղ մը մեծ ծակ մը կայ
ուրկէց բոլոր կենդանի էակներն
դուրս ելած են. Դամարաներն կը-
սեն թէ մարդն ծառերէն յառաջ
եկած է, ուստի շատ կը յարգեն
ծառերն և հայրն որ անոնց հոգին
է, կ'նանք ըսել. հայրն ամեն անդ-
չատ յարգի է առ նոսա, հայրն
խանձող մը կուտայ իւր որդւոյն երբ
սա ամուսնանայ. Կը պատմեն թէ
երբ մարդիկ և անասունք մութ գի-
շեր մը ծառէն ծնան, Դամարա մը
խորհեցաւ կրակ վառել, անմիջա
պէս բոլոր սարսափահար եղած վա
գեցին, ընձուղտն, բորենին և ու
րիշ վայրի անասուններ փախան,
մինչդեռ եզն, ոչխարն, շունն, մօտե
ցան կրակին, և մարդոյն հաւատա
րիմ ընկերներն մնացին. Ուրեմն կը
րակն առ նոսա բնութիւնն կենդա
նացնող ոգին է որ կը հաւաքէ ըն
կերութեամբ ապրելու սահմանեալ
էակներն. Դամարաներն հրապարա-
կային կրակ մ'ունին որոյ անշէջ
պահպանութիւնն յանձնուած է մա-
տաղատի աղջկանց, երբ փոխեն ի-
րենց բնակարաններն, կը տանին ի-
րենց հետ բոցավառ խանձողներ.
Պէքիւանացիք կըսեն թէ կոկորդի-
լոսէն ծնած են. Ափրիկէի այս մա
սին մէջ պիտի գտնենք տեսակ մը
հաւատալիք որ առաւել յԱմերիկա
ծաղկեալ է, այն է Բոբէմ—Բիւ՚՚ն, Նոր-
Աշխարհի բնիկներուն Բոբէմ բառէն.
Թոթէմութիւնն կը կայանայ հաւա
տալուն մէջ թէ սա է ցեղ իւր ծագ-
մամբն և յեղաշրջումնեամբ կը բարձ
րանայ հետզհետէ մինչեւ ուրուշեալ
անասնոյ մը. Այսպէս Պէքիւանացիք
կը բաժնուին Գա-Բիւէնացւոց կո
կորդիլոսի մարդիկ, Գա-Բիւէնանկ՝
կապկի մարդիկ, Գա-Նարէ՝ գոմէշի
մարդիկ, Գա-Նուքու՝ խոզի մարդիկ,
Գա-Մորրա՝ վայրի հորթի մարդիկ
եւայլն. Այս ցեղից իւրաքանչիւրին
անդամներն կըզգուշանան ուտելէ
այն անասունն կամ բոյսն որոյ ա-
նունն կը կրեն նոքա. Եթէ անկարե-
լի լինի զայն սպաննելու հարկէն
պրծիլն, սպանութիւնն ամեն տե-
սակ արդարացմամբ տեղի կունենայ.
այդպիսի գործողութենէ մը վերջ
հարկ է մաքրուիլ. Թոթէմի այս հա-
ւատալիքն տեղի տուած է այն տե-
սակ մը կնիքին կամ դրոշմին որ նախ-
նի եղող անասունն յիշեցնող նշան
ներով կը ճանչցուի, եղջիւրներ եզին
համար, կնճիթաւոր գլուխ մը փղին
համար եւայլն. Գա-Բիւէնացիք կո-
կորդիլոսի մարդիկն՝ իրենց նախնիքն
ակռանները կը կտրեն կոկորդիլոսի
կոկորդին բացուածքն նմանեցունե-
լու երանակաւ. Թոթէմութեան
վրայ դեռ պիտի երկարեմ կարծրա-
տոխթից վրայ խօսելու ժամանակ.
Ամազոներն և Զուլուներն ամեն
բանէ աւելի կ'ակնածին, կը վախ-
նան վաղեմի պետերուն ոգիներէն
որ կը կոչուի [illegible], որոց պետն է
Ունքուլոնքուլու որ կ'իշխէ քան թէ
կը կառավարէ. Նոցա ըմբռնած
բարձրագոյն կամ վերին աստուա-
ծութիւններն համեմատ մարդկային
իրաց անտարբեր անզգայութեան
մը մէջ են, ոգիք և երկրորդա-
կան դիք միայն ի շարժման են և
կը վարեն մարդկեղէն իրաց ընթաց
քըն. Մեռելոց ոգիներն ըսպառնա-
կագոյն ստուերներ են որոց համար
կը կատարուին զոհեր զորս կ'ուտեն
ոգիք կամ կը լիզուն. այս հաւա-
տալեաց նման բաներ մինթէ դեռ
չե՞ն նշմարուիր նաև գիւղօրէից
մէջ. Եթէ մեռեալք յերազէ երե-
ւին, պատճառն է թէ բաւական
զոհ կատարուած չէ. ընդհանուր
հաւատք է թէ մեռեալք կը վերա-
դառնան այցելել իրենց ցեղերուն
և ընտանեաց օձի կերպարանաւ.
հաւանականաբար այս կարծիքն
յառաջ կուգայ հաւատալէն թէ
մեռեալք կը բնակին ի սիրտ երկրի
ուստի ի դուրս կուգան օձերն. Այս
անասնոց այնքան յարգանք կուտան
որ անմիաս և անարգել կը մտնեն
նոյն իսկ բնակարանաց մէջ, մեծա-
բանօք կ'ողջունեն զնոսա և կուտան
կաթ ըմպել, և ապա յարգանօք
դռնէն դուրս կը հանեն, վասնզի
խոհեմ միջոց կը համարեն պատուել
զայն և հեռացունել. Ասկից յա
ռաջ եկած լինելու է Կափիրն դըժ-
կամակութիւն ձուկ ուտելու գա-
ղափարին համար, ձուկն տեսակ մը
օձ կը համարին. Ցօրանջելէ կ'զգու-
շանան ինչպէս նաև փռնգալէ, կար-
ծելով թէ բարի ոգին դուրս կ'ելնէ
կամ չար ոգին ներս կը մտնէ. Այս
ծայրայեղ ոգեպաշտութիւնն անշուշտ
պիտի ծնուցանէր առ նոսա խիստ
զօրաւոր կախարդութիւն մը, Կափիր
կախարդք մոգական կամ գուշակողա-
կան շատ մը բարսմունքներ ([illegible]) կը գործածեն զորս իբր թէ ո-
գիք կ'ուղղեն. Եթէ կայծակ իջնէ՝
կը նշանակէ թէ Ունքուլոնքուլու
բարկացած է. Եթէ հիւղին բնակ
չաց մին կայծականահար լինի, ըսել
է թէ Ունքուլոնքուլու ուզած է զայն
իւր քով ունենալ, և արգիլուած է
անոր համար սուգ. գալով զար
նուած տան, անիծեալ է, այլ եւ
ո՛չ ոք հիւղին բնակիչներէն ([illegible])
պիտի կարենայ բնակիլ անդ. Զար
կախարդաց քով կը գտնուի բարի
կախարդներ՝ որք ո և է դեղերով
ի յայտ պիտի բերեն ցեղին կամ
երկրին թշուառութեան պատճառ
եղող չար կախարդներն որպէսզի
պատժուին. ուստի տեղի կ'ունենան
այն նշանաւոր յանցափորձերն ([illegible]) որք ի Միջին դարու եւս կը
կատարուէին. Բարի կախարդն դիւա
հարի մը պէս ի ծունր անկեալ և
աչքաբեկ՝ բազմութեան կարգերուն
մէջ կամ շուրջը կը դառնայ մինչև
որ [illegible] չարագործ կախար-
դըն զոր հանդիսականք կը կալեն.
Թշուառ կնոջ մը որդին միայն չը
հանդուրժելով՝ երբ իւր մայրն՝ կը
խորովուէր կրակի վրայ՝ ցատկեց
պրծելու համար զնա այս վայրենի
տանջանքէն. Այս զանազան տեղե
կութիւններն հաղորդած է իւր
գրոց մէջ Ալպէր Ռէվիլ որ մասնա
ւորապէս ուսումնասիրած է անքա-
ղաքակրթելոց կրօնները.

Երուանդ Տ. Անդրէասեան

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Իտարէի մէրքէզիյէտէն իլան

Իզմիր վէ Վուրլա պալըգխանէլէրի
իլէ Իզմիրէ թապի Քուշա վէ Գըր-
տէնիզ վէ Զագալ-Պրունը վէ Էսկի-
Ֆէտիզ վէ Զիլ-Ազմագ տալեանլարը-
նըն սայտը սէմէք հագգըյլա պուն-
լարտան թուլթուլան պալըգլարըն
րուսումը՝ 306 սէնէսի մարտընտան
իթիպարէն 4 սէնէլիկի 1710000 ղր.
տա մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ
օլուպ, պէտէլը լայըգընը պուլտըղը
թագտիրտէ չէհրը հալին 26նճը
կիւնիւ գարարտատէսի քէչիտէ վէ
48 սաաթ սօնրա տա իհալէի գա-
թիյեսի իճրա օլընաճաղընտան, զամ
մա թալիպ օլանլարըն էվվէլ մէզ
քիւրտէն մուգատտէմ Տույունը Ու-
մումիյէ Վարիտաթը Մուխասէպէսի
իտարէի մէրքէզիյէսինէ միւրաճաաթ
էյլէմէլէրի իլան օլունըր.

19 շուպաթ 305 3—3

Աւրուբա տուրլիւ տէլէկրաֆլարը.

Ալթընճը տայիրէի պէլէտիյէ՝ ախի
րէն զուհուրա կէլէն պույաշըգ խաս
թալըգլար էսնասընտա տայիրէի մէզ
քիւրէ աթըպպասընտան միւրէքքէպ
ֆէվգէլատէ թըպպ գօմիսիօնընըն
իյֆա իթտիկի խըտէմաթը միւշահէ
տէ իթմիշ օլտըղընտան, պու գօմի
սիօնը՝ տայիրէնին հէր մահալլէսինտէ
տամի պիր հալէ իֆրազ իտէրէք,
իհթիյաթէն իճրաի միւտավաթը
թըպպիյէ իչիւն պիր հէյէթ թէչքիլի
ղըմնընտա թէտապիրը լազըմէ իթ-
թիխազ էյլէմիշ տիր. Հէյէթը մէզ-
քիւրէնին վազիֆէսի՝ ֆագիր խաս
թէկեանա մուավէնէթ իթմէք, զու-
հուր իտէպիլէճէք պույաշըգ խաս
թալըգլար հագգընտա վագթընտա
խէպէր մալիւմաթ էյլէմէք, մէզքիւր
խասթալըգլարըն էօնիւնիւ ալմագ
իչիւն իթթիխազը լազըմ կէլէն թէ
տապիրը սըհհիյէ հագգընտա հիւ-
քիւմէթէ մալիւմաթ վէրմէք, էյ
հալէ թէտապիրը մէզքիւրէնին գա-
վախտը սըհհիյէյէ մուվաֆըգ սու-
րէթտէ մէվգը իճրայէ վազ օլըն-
մասընա նէզարէթ իթմէքտէն իպա-
րէթ տիր.

Իշպու հէյէթը Թըպպիյէ պէլէտիյէ
հը աթի թէչէքքիւլ իթմիշ տիր.

1.— Պէյ օղլու իչիւն Թապիպ՝
Տէրվիշ սօգագընտա Ն՞ 12 տէ
Տօգթ. Մարկոսեան էֆ. էճզաճը՝
Պէյօղլընտա Տօղըու եօլտա Ն՞ 170
տէ Ժ. Գանծիւկ, Պէյօղլընտա Տօղ
րու եօլտա Ն՞ 318տէ Խօժէն Տէյ
լա Սուտա, Եէնիչէհիրտէ Շինեօլի՝

2.— Բէրուզ ադա վէ Ֆընտըգլը
իչիւն Թապիպ՝ տօգթ. Եօաննիտէս
էֆ. էճզաճը՝ Բէրուզ ադատա Գա-
րափօքիրօս, Սալը բազարընտա Ն.
Թէօտօրիտէս.

3.— Գալաթա իչիւն Թապիպ՝
Եիւքսէք Գալտըրըմտա Ն՞ 86տա
Տօգթ. Ազատեան Մանուկ էֆ. էճ
զաճը՝ Գալաթատա Տօղըու եօլտա
Ն՞ 326տա Ա. Սըօրիտէս, Եիւք
սէք-Գալտըրըմտա Ն՞ 86տա Ա. Լէ-
ֆագի.

4.— Գասըմբաշա իչիւն Թապիպ՝
տօգթ. Ասլէտ Բէճէպ էֆ. էճզաճը՝
Գասըմ բաշա ճամիսի մէյտանընտա
Մէկլիա.

5.— Թաթավլա իչիւն Թապիպ՝
Եիւքսէք Գալտըրըմտա Տօգթ. Պօլօ-
նաքի էֆ. էճզաճը՝ քէօյ իչինտէ
Թէօտօրաքի Ագարճատա Թէօտօրօս.

6.— Խասքէօյ իչիւն Թապիպ՝ Այ-
նալը-Գավագտա Տօգթ. միրալայ
Մէնթէշ պէյ, էճզաճը՝ Բիրիբաշը-
տա Իօաննիտէս, Այնալը-Գավագտա
Լէվի.

Մէմուրինը միւլքիյէ վէ րուհանիյէ
իլէ մահալլաթը մէզքիւրէ էհալիսի՝
մահալլէլէրինտէ զուհուր իտէպիլէճէք
հէր նէվի պույաշըգ խասթալըղը՝
իհպար իտէն թէտապիրին տէրհալ
մէվգը իճրայէ վազը իչիւն մահալլէ
հէքիմինէ վէ պալատէ գիտը օլընան
էճզաճըլարտան պիրինէ իխպար իթ
մէլէրի բէճա վէ թավսիյէ օլնըր.

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Բուսուտամթ Էմանէթի մուհասէ-
պէճիսի Ճէմալ պէյ, հազրէթլէրինէ
րիւթպէի ուլա սընֆը էվվէլի,

Տիյարպէքիր վիլայէթի տէֆթէր
տարլըղը՝ հալէպ տէֆթէրտարը
Մուհիտտին պէյէ,

Հալէպ վիլայէթի տէֆթէրտարլը
ղը՝ Եանեա տէֆթէրտարլըղընտան
միւնֆասըլ Նուրի պէյէ,

Թարապուլուս-Ղարպ ֆըրգայի աս
քէրիյէսի իտարէ պաշ քեաթիպի
Ալի Եաաս պէյէ րիւթպէի սանիյէ
սընֆը միւթէմայիզի,

Շէհր Էմանէթի մէճլիսի ազալըղը՝
միւլղա միւլհագաթը Էմանէթ իտա-
րէ մէճլիսի ազասընտան Մահմուտ
պէյէ,

Պապը Ալի թէրճէմէ օտասը խիւ
լաֆասընտան Րէֆէթ պէյէ րիւթ-
պէի սալիսէ,

Հալէպ վիլայէթի մէքթուպի գա
լէմի միւսէվվիտանընտան Իպրահիմ
վէ Սէյտ Ասլէտ էֆ.լէրէ րիւթպէի
սալիսէ,

Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթի
մուհասէպէ գալէմի մէմուրլարըն-
տան Մէհմէտ Րիւշտի պէյէ րիւթ-
պէի սալիսէ,

Շամ պիտայէթ մահքէմէսի պի
րինճի միւսթանթիգի Էօմէր էֆ.յէ
րիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պույուրուլ
մըշ տըր.

Բուսուտամթ Էմինի Րաիֆ բաշա
հազրէթլէրինէ մուրասսա Օսմանի,

Ատլիյէ Նէզարէթի ումուրը ճէզա
իյէ միւտիրի Ճէլալէտտին պէյէ 2րն
ճի Մէճիտի,

Պէյրութ իսթէպասընտան Նէճիպ
Գիւլթանի էֆ.յէ 4րւնճիւ րիւթպէ
Մէճիտի Նիշանը իհսան պույուրուլմըշ
տըր.

ՄԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Գասրա վիլայէթինէ մախսուս
օլարագ պու քէրրէ պա իրատէի
Սէնիյէ Գասրա ինվանըյլա րէսմի պիր
գազէթա նէշր օլընմայա պաշլամըշ
տըր.

—Տէրսիմ վիլայէթինտէ Գուզուճան
գազասընտա Գալը գարիյէսի 3 Իս
լամ՝ գար էրզընը ալթընտա գալա-
րագ թէլէֆ օլմուշլար տըր.

—Էտիրնէ Գաբուսը սաքինլէրին
տէն 2 Իսլամ գարըսը՝ ախիրէն պիր
թիւթիւնճիւ տիւքքեանընտա կիրիպ
50լիք 375 ատէտ թիւթիւն բաքէ
թի չալարագ 45նէ բարայա սաթ
մագտա իքէն բօլիս թարաֆընտան
տէրտէսթ օլունմուշլար տըր.

—Ռուսիանըն րէսմի գազէթասը՝
գօլէրանըն Իրանտա սիրայէթինէ
տաիր Ռուս գօնսօլոսլարընըն րաբօր-
թօլարընը նէշր իթմիշ տիր.

Գազատառաքի Ռուս գօնսօլօ-
սը՝ 1889 սէնէսի Նիհայէթինտէ
Պէյն էլ Նէհրէյնտէ (Միջագետք) գօ
լէրանըն նիհայէթ պուլտըղընը, վէ
ֆագաթ էրզէ զուհուրի մէյհուլ
պուլընտըղընը իշար իթմիշ օլմաղլա,
Ռուսիա հուտուտընտա թէտապիրը
լազըմէ իճրա օլընմըշ տըր. Ռուսիայա
կիտէն եօլճըլար՝ Գաթումա վէ Բէ-
քէյէ չըգըպ 10 կիւն գարանթինա
թահթընտա պուլունմաղա մէճպուր
տըրլար. Իրան տէվլէթի տախի քէնտի հուտուտըն-
տա թէտապիրը լազըմէ իթթիխազ
էյլէմիշ տիր.

Բէթէրսպուրկտա գօլէրա զուհուր
իթտիկինէ տաիր պիր շայիա տէվէ-
րան իթմիշ իսէ տէ, չէհրը մէզքիւր
մէմուրինի սըհհիյէսի թարաֆըն-
տան թէքզիպ օլունմըշ տըր.

—Սէլանիքտէն եազըլաղընա կէօ-
րէ, չէհրը մէզքիւր էմլաքը հիւմա
յունի միւտիրի օլուպ Վօտինա վէ
Սէրէզ ճիֆթլիքլէրինտէ պազը մատէն
լէր իչլէթմէքտէ օլան Բօչալեան
Գրիգոր էֆէնտի՝ պու քէրրէ Գօմանօ
վա գազասընտա տախի պիր «գրօմ»
մատէնի քէշֆ իտէրէք հիւքիւմէթը
Սէնիյէտէն իմթիյազընը թալէպ իթ-
միշ օլտըղընտան, իճրաի թէտգի-
գաթ իչիւն Սէլանիքտէն մահալլը
մէզքիւրէ պիր թահգիգ գօմիսիօնը
իրսալ գըլընմըշ տըր.

—Էրզրում վիլայէթի Օրտուն սէր
միւֆէթթիշլիկինէ՝ Գասթամունի վի-
լայէթինտէ Ինէպօլը Օրտուն միւֆէթ-
թիշի Սալիհ էֆ. թային գըլընմըշ
տըր.

—Սէրվէթ ղազէտէսինէ կէօրէ,
էճզախանէլէր հէյէթը թէֆթիշիյէ-
սի՝ կէչէն ճումա կիւնիւ Գալաթա-
տա Մ. Գասթօրիատիսին էճզախա
նէսինտէ լիւզումընտան զիյատէ էճ-
զա պուլընտըղը պէյանըյլա էճզա-
խանէի մէզքիւրը գարամայա գը-
յամ իտիւպ, միւշթէրիլէրին տու-
խուլընի մէն իչիւն էքի Նօգթա գօ-
նուլմըշ իսէ տէ, էրթէսի կիւն Մէք
թէպը Թըպպիյէնին գարարը մուճի
պինճէ մէզքիւր նօգթալար գալտը
րըլմըշ տըր.

—Միւնթէհապ Ամէրիգանըն Տէր
սաատէթ ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ.
Ֆից Բրինքլինին վուգուր ինֆիսալի
նէ մէպնի Եէրինէ Մ. Ջագարի Սէ-
վինի ժէնէրալ գօնսօլօս թային օլը-
նըպ, մէմուրիյէթի՝ ճանիպը Պապը
Ալիտէն թաստիգ պույուրուլմըշ տըր.

—Գալաթա Գուլէսի տիպինտէ
Բօխարի պէյին խանէսի գաբուսը
նա տուն կէճէ պիր զէնպիլ տէրու-
նինտէ պիր ալըգ էրքէք չօճուգ ա
թըլմըշ օլմաղլա, Ռուս քիլիսէսինէ
թէսլիմ իտիլմիշ տիր.

—Թարապլուս-Ղարպ վէ Ճիտ
տէ լիմանլարընտա պա իրատէի Սէ
նիյէ ինշասը գարարլաշտըրըլան թէր
սանէլէր իչիւն միւնասիպ մահալլէր
թային, վէ իճապ իտէն լայիհա
Գանըրիյէ Նէզարէթինէ թագտիմ իթ-
մէք իւզրէ ումէրայի Գանըրիյէտէն
միրալայ Էօմէր պէյ մէմուր պույու
րըլմըշ, վէ մումայիլէյհին պու կիւն
օլ Թարաֆա ազիմէթի մուգարրէր
պուլընմըշ տըր.

—Ճէզաիրը-Պահրը-Սէֆիտ վիլա-
յէթինտէ Սիմանքէօյ աատասընտա էվ-
վէլքի կիւն 2 տէֆա չէտիտ զէլզէլէ
վուգու պուլուպ, էպնիյէճէ պազը
խասարը մուճիպ օլմուշ իսէ տէ,
նուֆուսճա պիր կէօնա թէլէֆաթ
օլմատըղը՝ ալընան պիր թէլէկրաֆ-
տան անլաշըլմըշ տըր.

—Իզմիր գումրուկինտէ Գօտրում գա-
սապասընտա ախիրէն չէտիտ զէլզէ-
լէլէր վուգու պուլուպ, պիր խայլը
խանէլէրին էրգըլտըղը, վէ աչըգտա
գալան էհալինին իսքեանը իչիւն չա-
տըր կէօնտէրիլմէսի մահալլի գայ-
մագամլըղընտան Իզմիրէ եազըլտըղը՝
էվվէլքի կիւնքի Նիւսխէմիզտէ եա-
զըլմըշ իտի.

Մալիւմաթը ախիրէյէ կէօրէ, Իզ-
միր վալիսի Խալիլ Րիֆաթ բաշա
հազրէթլէրի՝ Իզմիրտէ չատըր օլմա-
տըղընտան պահսըլա աֆէթզէտէկեա-
նըն պարագալար ինշասը իսքեա-
նընը վէ լէվազըմը սաիրէլէրինին ի-
թամընը մահալլինէ պա թէլէկրաֆ
էմր էյլէմիշ տիր.

—Գալաթատա Տօղըու եօլտա Նօրօ
խանընըն միւսթէճիրի պըլընան Լութ-
ֆեան Տաճատ էֆէնտինին գայընլա-
րը Բանքալթի սաքինլէրինտէն Միհ-
րան իլէ պօշտա կէզէն Արթին նամ
շախսլար՝ էնիշթէլէրի մումայիլէյհ
Լութֆեան էֆէնտի իլէ պիլա մէպէպ
մուարազա չըգարըպ պըչագլա իւզէ-
րինէ հիւճիւմ վէ տարպ իթմիշ օլ-
տըգլարընտան, մէրգում Միհրան
բօլիս թարաֆընտան տէրտէսթ օ-
լընմըշ վէ ֆիրարտէ պուլընան Ար-
թին տախի արանըլմագտա իմիշ.

—Մուսուլ Թարաֆլարընտա գօ-
յունլարտա պիր նէվի խասթալըգ
զուհուր իտէրէք խայլըճա թէլէֆաթ
վուգու պուլմագտա իմիշ.

—Ախիրէն Աթինայա կիթմիշ օլան
չէհրիմիզ պանքէրլէրինտէն Մ. Բոլ
Սիթէֆանովիչ՝ տուն Տէրսաատէթէ
ավտէթ էյլէմիշ տիր.

—Պէյօղլունտա Սու Թէրազիսի
սօգագընտա վագը Ռուս էրքէք վէ
գըզ մէքթէպինին միւճէտտէտէն
վէ տահա վասի պիր սուրէթտէ ին-
շասը իչիւն ախիրէն ճէմիյէ պաշլա-
նըլան իանէ՝ 2000 լիրայա պալիղ
օլմուշ օլմաղլա, եագընտա ինշաաթ-
նա պաշլանաճագ տըր.

—Կէչէն հաֆթա Մագրիքէօյիւն-
տէ վուգու պուլան հարիգին մահա-
լը զուհուրի օլան սիգուրթալը քէ-
րէսթէճի տիւքքեանընըն սահիպի
Գարեգին նամ քիմսէ՝ տիւքքեանըն
գաստէն եագըլտըղը չիւպհէսիլէ
էվվէլճէ թահթը թէվգիֆէ ալընըպ
մուախխէրէն սէրպէսթ պըրագըլմըշ
իսէ տէ, խամինաճ միւտտէիի ումու-
միլիկի՝ մէրգում Գարեգին հագ-
գընտա տէկրար վէ էմարէլէր մէյտանա
չըգարըլտըղընտան պահսըլա, պէթէքրար
թահթը թէվգիֆէ ալընարագ թահգի-
գաթը լազըմէ իճրասը խուսուսընը մէրճիի
այիտինտէն պա թէզքէրէ թալէպ
իթտիկի պու կիւնքի Թ. Հաքիգաթտա
օգունմըշ տըր.

ԻԼԱՆ

«Միքայէլ, Միհրան վէ Ստեփան Մեա-
րուզեան Շիրքէթի» ինվանըյլա Գալա-
թատա Տէմիր խանընտա նումէրօ 3 մա-
ղազատա էմլաքա աիտ պիր մաղազաթ-
կիւզար տասսը Թէճէսիս օլունմուշ օլուպ,
մէզքիւր մաղազատա էմլաքա աիտ քեաֆ-
ֆէի մուամէլէ՝ չէրաիթը միւթէաալէ
իւզրէ իճրա օլունուր. Շէօյլէ քի, էմ-
լաք իւզէրինէ աքչէ իգրազ ու իսթիգ-
րազը, վէ էմլաք վէ ագարըն պէյ ու
ֆիրուխթը, էմլաք վէրկիսինին ասըմ օ-
ղըը տաիրէյէ Թէսլիմիսի, ֆէրաղ վէ
էմլաքը մէվգուֆէնին Թէվսիի ինթիգա-
լը, վէ նիհայէթ էմլաքըն տէվսիրը պէ-
յէտտէճէ պիլճումլէ խուսուսաթընըն
թէսվիյէսի տէրէօհտէ օլընաճագը, վէ
քէմալը տիգգաթ ու սիւրաթլա իճրա
իտէճէյի իլան օլունուր.

ՍԻԳՕԹ ԵԱԶԸ

Տէրսաատէթ 25 սէպտ. 1885

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօն,

Սիզին «Էմիւլզիօն Սգօթ» նամ թէր-
թիպինիզի գուլլանմայա պաշլատըղըմ-
տան պէրու, մէզքիւր թէրթիպին սը-
րաճա վէ գանսըզլըգ կիպի չօճուգ խաս-
թալըգլարընտա բէք չօգ տէֆա հիւսնիւ
նէթիճէսինի իսթիհսալ էյլէմիշիմ տիր.

Իմտի պէնիմ էֆքեարըմճա, իչպու
խօշ վէ ֆայտալը թէրթիպ՝ տախմա
Մօրինա պալըգ եաղընա թէրճիհ օլըն-
մալը տըր. Պիւնտէն աչէյհ պէն տախի
անը պու սուրէթլէ Թավսիյէ իտէրիմ.

Օրտուի Հիւմայունի
աթըպպաի սալըգ-ասընտան
Տօքթ. Ա. Անտրէասեան.

مخابرات واصطلاحات تجاريه

CORRESPONDANCE
ET TERMINOLOGIE
COMMERCIALES

Պալեատէքի սէրլէվհա իլէ Համիտյէ Թիճարէթ մէքթէպի ուսուլը Թերճէմէ մուալլիմի սապըգ Գրիգոր Զօպու էֆէնտինին Թիճարէթ վէ Ֆրանսըզճա օլարագ Թէլիֆ խուսուսունդա, պու քերրէ մէյգըր ինթիշարը վագ իթմիշ օլտըղը 500 սահիֆէտէն իպարէթ վէ 20 ֆասըլէ մունգասըմ պուլունան էսէրը մէնաֆիքիւսմէթի էմրը Թիճարէթտէ մուսթամէլ էնվաի մուհարրէրաթը մունթէխապէյի վէ մուգավէլաթ, սէնէտաթ, պօլիչա վէ սաիրէ սուրէթլէրինյէ էլան լուղաթ քիթապլարընտա մունտէրիճ օլմայան ըսթըլահաթը Թիճարէյի տախի զիյլ օլարագ հրուֆը հէճա թէրթիպի իւզրէ հավի պուլունտըղընտան, վէ Թերճէմէլէր իսէ գայէթ տօղրու վէ սալիմ մութապըգ օլտըղընտան, հէրքէս ուսուլը Թերճէմէյի Թամամիյլէ սուրէթիյլէ Թահսիլ արզուքէշ վէ հէրքէս էմրը Թիճարէթէ մէշղուլ օլանլարա Թավսիյէ օլունուր։
Մէզքիւր քիթապ՝ պաշլըճա քիթապճըլարտա պուլունուր։ 10—8

ՄՈՒԱԼԼԻՄ
Մ․ ԲԷՐՈՒՇԻ

Թիւրքճէյէ աշինա օլուպ Ֆրանսըզճա վէ Ալէմանճա թէտրիս իտէր։ Մէզքիւր լիսանլարը թահսիլ իթմէք իսթէյէնլէրին՝ մուամէլէյէ կէօրմէք իւզրէ Գալաթատա Սէրէէ մաթպաասընտա մուրաճաաթ իթմէլէրի թավսիյէ օլնըր։

2–2

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ
ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷՍԻՆՏԷՆ ՎԷԼԷՆ
Իլան

Կէլէճէք 1/13 մարտտան իթիպարէն, Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէնին միւպաշէրէ օլընմըշ Թաքվիլաթընըն 13 նոմերօլը գուբօնլարը իւզերինէ 100տէ եարըմ ֆայզ վէրիլէճէկի՝ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ Մէճլիսը Իտարէսի թարաֆընտան իլան օլընըր։
Տէրսաատէթ 28 փեւր․ 1890

* *

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ
ԹԱՐԱՖԸՆՏԱՆ ՎԷԼԷՆ
Իլան

Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ Մէճլիսը Իտարէսինին՝ պու այըն 28ինտէ վէրտիկի գարար մուճիպինճէ, Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէնին միւպաշէրէ օլընմըշ Թաքվիլաթընըն գըյմէթէ իթիպարիյէսի իւզերինէ 100տէ եարըմ ֆայզ Թէէտիյէ օլընաճաղը՝ Թաքվիլաթը մէզքիւրէ Համիլլէրինէ իլան օլընըր։
Պինաէնալէյհ մումայիլէյհիմ Համիլլէրին՝ 1890 մարտ 1/13տէն իթիպարէն, քէնտի միւպաշէրէ օլընմըշ Թաքվիլաթլարընըն 13 նոմերօլը գուբօնլարընը պէրապէր, հէր հաֆթա պազար էրթէսի, չարշէնպէ վէ բէնճշէնպէ կիւնլէրի սապահ սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 2է գատար Սթամպօլտա Թարագճըլար սօգաղընտա Օսմանլը Պանգասը իտարէխանէսինէ Թագտիմ իթմէլէրի լազըմ կէլիր։
Մէզքիւր գուբօնլարա մուգապիլ, օն կիւն սօնրա փարալարընը ալմագ իւզրէ Թաքվիլաթը մէզքիւրէ Համիլլէրինէ պիրէր իլմուխապէր վէրիլէճէք տիր։
Տէրսաատէթ 28 փեւր․ 1890

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԵՎՐՕՓԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 5 մարտ

Ինկիլ․ էսհամը Ինկ․ Լիր․	097-7/16
Օսմ․ էսհամը աշըլըտը	18-1/8
» » գարանտը	18-1/8
» » Սէրի Ա	40-1/8
» » » Պ	24 1/2
» » » Ս	17-7/8
Օթօման 1871	97-1/2
Օսմանլը Պանգասը	11-1/4
Ռուսիա իսթիգրազը	104-1/4
Մըսըր ուսուլ․ մութթահըտէ	91-3/8
» իմթիյազլը	101-1/4
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	84-1/4
Թօյլօ իսթիգրազը	103 3/4
Մաճաուսթան էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-26

Բարիզ 5 մարտ

Ֆրանս․ էսհ․ 3 % ֆր․	88-25
» » 4½ %	105-70
Եէնի Օսմ․ էսհամը աշըլըտը	18 40
» » գարանտը	18-27½
Մէճմուէլէ	
Սէրի Պ․	24 90
» Ս․	18 25
Ռումէլի շիմէնտիֆէրի	71-26½
Օսմանլը Ռէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	495-
Գրէտի Լիօնէ	726 25
Գրէտի Ֆօնսիէ	1311-25
Գօնթուար տ'էսգօնթ	602 50

Սիւվէյշ ագսիօնը	2292 50
Ռուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա էսհամը	92-65
Մըսըր ֆօնտ․ մութթահըտէ	478 75
Յունան 5 % 1879	458 75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-25

Վիէննա 5 մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-60
Ռումէլի շիմէնտիֆէրի ֆր․	34 90
Օսմանլը Ռէժի ագսիօնը	109-37½

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ․ ումմ․ տիւն ագշ․ գափ․	19-38
» » » էն եիւքսէք	20-02
» » » էն աշաղը	19-37
Պու սապահ աշըլըշ գ․ ք․	19-36
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գափ․	48-30
» » » էն եիւքսէք	48-33
» » » էն աշաղը գ․ք	48 27
» » » աշըլըշ	48 30
Մըսըր մութթահըտէ գափ․	40-
Պու սապահ աշըլըշ	-
Սէրի Ա․	-
» Պ․	24-20
» Ս․	20-02
Ռումէլի շիմէնտիֆէրի	69-50
Աղճէ ֆարգը	6-
Ռէճօր Ղըշ․	0-
Հէվալէսիզ »	30-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8-26
Սթամպօլ պանգասը	7-14
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-23
Թրամվայ	4-78

ԱՂՃԷԼԼԵՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ․ լիրասը 100 ղըշ․տան	Ղըշ․ Բէ․
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-24
Մէթալիք »	100-30
Պէշլիք »	103-20
Ալթըլըք »	103-20
Ինկիլիզ լիրասը	110-10
Ֆրանսըզ ալթունը	87-25
Բօլ	90-05
Գրէմիզ ալթունը	51-10
Գարպօն գայմէսի	08-37

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	10-20
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	09-20
10000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 27)

Տըգօտրատա պուլընաճագ ասաքիրը Շահանէ իչիւն իւչ եիւզ ալթը սէնէսի մարթը իպթիտասընտան իթիպարէն պիր սէնէի քեամիլէ զարֆընտա միւգթազի օլուպ մաղալինճէ մէվգըր միւնագասայա վազ օլընան էրզագը միւթէնէվվիանըն պուրաճա իհալէսինա Թալիպ օլանլարըն՝ Թարիխը իլանտան իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր։
19 շուպաթ 1890

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 28)

Նիզամիյէ Թահնիյէ խարէսի իչիւն պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումը օլուրաճագ ալընմագ իւզրէ միւպաայաա օլընաճագ օլան մատէն եաղը վէ ինճէ վէ գալըն գըննապ վէ սօճիմ վէ գաթրանը խալաթ վէ սօն եաղը վէ իւսթիւբիւ, բէչինա, զիֆթ, գաթրան, քիւքիւրթ վէ չըրա վէ եումուշագ բէք տիւլէքսի՝ ֆիյաթը մալումէլէրիյլէ Թալիպի էօգտէսինտէ օլուպ շուպաթը Ռումինին եիրմի տէօրտիւնճիւ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթաարընա Թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր։
19 շուպաթ 1890

3—2

ԻԼԱՆ

Զագազաճըլար եօգուշընտա Գում գափուլու խանտա սաքին միւֆլիս Ցակորֆիւշմաճեան պիրատէրլէր զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարըն՝ Գանունընամէի Թիճարէթին 170ինճի մատտէսի մուճիպինճէ ալաճագլըլարըն տէֆթէրինի թանզիմ իլէ տատմին սէնէտլէրին ինթիխապ վէ թայինի հագգընտա իսթիշարէ օլընմագ իւզրէ իշպու 306 սէնէսի մարթընըն օն փիզինէ միւսատիֆ օլան բէնճշէնպէ կիւնիւ սաաթ 6 բուճուգլարընտա Մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէ իֆլաս օտասընա կէլմէլէրի իլան օլունուր։
20 շուպաթ 305

ՔԻՐԱԼԸՔ ՏԻՒՔՔԵԱՆ

Սամաթիա ճատտէսինտէ Ագարճա Չէշմէսի իթթիսալինտէ քեարին տէբունինտէ պիր օտա, պիր մաթպախ, պիր գույու վէ պիր ապտէսխանէյի միւշթէմիլ քեարկիր պիր տիւքքեան քիրայա վէրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։ 5—4

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէի ճէլիլէսինտէն պէհէր սէնէ Թալէպլէրինէ իճար վէ էհալէ օլընմագտա օլան աթիւիզլէր իճարէի վահիտէյի ագարաթըն մըգտար վէ քեմիյէթի․

Նէվը ագար վէ մէվգաի	Պէտէլը իճարը սէնէվի
Խազինէ տաիրէսի մէքքիւլաթ վէ մէշրուպաթ բուսուսմու	8500
Խազինէ տաիրէսի բապուճճըլըղը	21500
Եէնի ճամի բ․ երթ․ Շահզատէ սալը, վէ Սուլթան Ահմէտ չարշամպա բազարլարը	51100
Իւսկիւտար արասթա վաբօրը իսկէլէսինտէ խանը Սէպիլ	8800
Մահմուտ Բաշատա քեարին սիւլիւս հիսսէ Շիշէճի խանը	8000
Իւսկիւտարտա վաբօր իսկէլէսինտէ մա միւշթէմիլաթ 1 պապ գազինօ	11100
Ֆաթիհտէ Թիւրպէի չէրիֆ ճիվարընտա քեարին 3 նումէրօլը 1 պապ տիւքքեան	3600
Քէզա 5 նումէրօլը տիւքքեան	4320
» 7 » »	4320
» 11 » »	4520
» 17 » »	3900
» 21 » »	3600
» 23 » »	3600
» 25 » »	4440
» 27 » »	2160
» 29 » »	2040
» 31 » »	3120
» 33 » »	3000
» 35 » »	1584
» 37 » »	1680
» 43 » »	4080
» 8 » –	4350
» 10 » »	2040
» 12 » »	2400
» 14 » »	1800
» 16 » »	2802
» 18 » »	2460
» 20 » »	2460
» 22 » »	2220
» 24 » »	750
» 26 » »	720
» 28 » »	750
» 30 » »	960
» 32 » »	2190
» 34 » »	2280
» 36 » »	2700
Եէնի ճամիի չէրիֆ հավլիսինտէ քեաին 9 ատէտ պարագա	. .
Քէզա գուչ միւնատիլիկի	300
» 48 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան	2520
» 96 նումէրօլը տիւքքեան	684
» 43 » »	1470
» 46 » »	1560
» Գաֆֆաֆլար իթթիսալինտէ չէշմէ արսասը	1440
» 64 նումէրօլը սու եօլճու մաղազասը	480
» Զընար ալթը գահվէսի	1680
» 84 նօ․ 1 տիւքքեան	600
» Զիլինկիրլէր գարշուսընտա սալաշ մահալի	4320
» 60 նումէրօլը տիւքքեան	4200
» 111 նումէրօլը 6 հիսսէտէն պիր հիսսէ գահվէ տիւքքեանը	2400
» 72 նումէրօլը նըսֆ հիսսէ չագըճը տիւքքեանը	1800
» 90 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան	600
Պաղչէ-Գափուսընտա Համիտիյէ իմարէթի իթթիսալինտէ 4ինճի տիւքքեան	3240
Հօճա-բաշա համամը գարշըսընտա սալաշ մահալի	900
Սիրքէճի իսկէլէսինտէ Եմիր ճամիսի իթթիսալինտէ քեօմիւր մաղազասը	2400
Եալը քէօշկինտէ պիր պապ գայըգխանէ	19100
Հալթապ գարշըսընտա 25 նումէրօլը գահվէ տիւքքեանը	1920
Գարանը Տագիգտէ պիր պապ աչճը տիւքքեանը	840
Չէլէպի օղլու ճամիի իթթիսալինտէ մարբուճճը պարագասը	856
Ուզուն չարշըտա Պէզասը Ճէտիտ մահալլէսինտէ 296 նումէրօլը տիւքքեան	900
Քէզա 298 նումէրօլը տիւքքեան	900
» 300 » »	900
» 302 » »	900
Պապը Սէրասքէրի բիչկիաճընտա 68 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան	750
Պապը Սէրասքէրի բիչկիաճընտա 70 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան	1980
Բարմագ գափուսու Պալմուճճըլարտա 1 ատէտ պարագա	840
Չէնպէրլի Թաշտա պիր պապ պէրպէր տիւքքեանը	1020
Այա-Սօֆիաի քեպիր ճամիի չէրիֆի հավլիսինտէ 6 նումէրօլը գահվէ	1800
Լալէլիտէ Քէմանքէշ Ահմէտ աղա ճամիսինտէ 81 վէ 83 նումէրօլը տիւքքեան	960
Գօսգատա Միյմար Քէմալէտտին մահալլէսինտէ 75 վէ 77 նումէրօլը տէքքեաքին	360
Գօսգատա Միյմար Քէմալէտտին մահալլէսինտէ Բաղիպ բաշա քիւթիւպխանէսինտէ մաղազա	360
Ալթը Մէրմէրտէ 5 պապ տէքքեաքին	480
Թօրգաբուսու չէշմէ արսասը	480
Սուլթան Սէլիմտէ իմարէթ իթթիսալինտէ պիր պապ մաղազա	250
Խըրգաի Շէրիֆտէ 2 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան	360
Քէզա 4 նումէրօլը տիւքքեան	480
» 2 » »	460
» 6 » »	1200
Պէշիքթաշտա մուգատտէմա քէրէսթէճի էլէքմէ 2 պապ տէքքեաքինտէն 1ինճի տիւքքեան	1860
Քէզա 2ինճի տիւքքեան	1040
Պէշիքթաշտա միւճէտտէտէն ինշա օլունան 7 պապ տէքքեաքինտէն 1ինճի տիւքքեան	1800
Քէզա 2ինճի »	1500
» 3ինճի »	1500
» 4ինճի »	1800
» 5ինճի »	1800
» 6ինճը »	1800
» 7ինճի »	2400
Թագսիմ չէշմէսի իթթիսալինտէ 1ինճի 1 պապ տիւքքեան	1200
Քէզա 2ինճի տիւքքեան	1200
» 3ինճի »	1800
Գուլէ գափուսընտա Շահզատէ ճամիսի իթթիսալինտէ տիւքքեան	1800
Թօբխանէտէ Ազարի ճամիսի Թահթընտա տիւքքեան	720
Քէզա	420
»	420
Գասըմփաշատա 197 նումէրօլը տիւքքեան	1560
Քէզա 199 նումէ․ տիւքքեան	1380
» 201 » »	1260
» 203 » »	1200
Պէյգօզ բաղար գայըղը	1300
Պէյլէրպէյի բաղար գայըղը	. .
Միւրկիւն բաղար գայըղը	1200
Գանլըճա բաղար գայըղը	1110
Գանլըճա գարիյէսինտէ 6 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան	510
Քէզա 40 նումէրօլը տիւք․	1200
Գանլըճատա 42 նումէրօլը գօյուն գօմրասը	150
Պէյքօզ գարիյէսի հալթապ չէքիսի բուսուսմու	800
Գուրուչէշմէ իսկէլէսի հաթապ չէքիսի բուսուսմու	600
Գատը գարիյէսի սու պաշըլըգ բուսուսմու	860
Իւսկիւտարտա Խօրխօր չէշմէսի արսասը	3000
Իւսկիւտարտա Ճէտիտ Վալիտէ ճամիսի իթթիսալինտէ եաղ մաղազասը	600
Իւսկիւտարտա Եէնի չէշմէտէ ճամի Թահթընտա 4 ատէտ պօստու	1440
Եէնիճամիի չէրիֆ բուսթախանէ իթթիսալինտէ գահվէ մահալի	12750
Եէմիշ իսկէլէսինտէ գահվէ մահալի	720
Մահմուտ Բաշա ճամիսի իթթիսալինտէ պօստու մահալի	120
Խասքէօյտէ պիր պապ գայըգխանէ	1800
Գասըմ Բաշատա Եաչ Հասան մահալլէսինտէ տէքքեաքին	240
Սէվէնտիմիշանէ գարշըսընտա պիր գըրթա պօսթան	130
Թօբխանէտէ Թօմթօմ մահալլէսինտէ սօգաճը տիւքքեանը	720
Քէզա գունտագճը »	480
» գահվէ »	1560
» գուրու գահվէ »	480
» տիւքքեան ֆէվգինտէ պիր պապ խանէ	2722
Թօբխանէտէ Գըլըճ Բաշա ճամիի մէտրէսէ իթթիսալինտէ պիր պապ օտա	343
Քէզա պիր պապ օտա	228
Թօբխանէտէ Ֆիրուզ աղա ճամիի իթթիսալինտէ լօգանճը տիւքքեանը	1440
Քէզա էսկիճի տիւքքեանը	360
» ճամճը »	840
» հէլվաճը »	4320
» էճզաճը »	2400
» քէօմիւրճիւ »	970
» չիլինկիր »	720
» օգճուլաճը »	500
» իքի ատէտ պէքեար օտալարը	500
» պիր ատէտ պարագա	180
Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ ճամիի իթթիսալինտէ սաճը տիւքքեանը	1800
Քէզա չամաշըրճը տիւքքեանը	1440
» Թահթընտա օտա	480
» » »	300
» արալըգ Թապիր օլունան օտա	240
» պէքեար օտալարը	1200
Պէշիքթաշտա արասթա մէյտանը	1200
Իւսկիւտարտա Հարէմ իսկէլէսինտէ 9 նումէրօլը աշճը տիւքքեանը	240
Քէզա 13 նումէրօլը գահվէ տիւքքեանը	600
» 19 նումէրօլը տիւք․	240
» պիլա նումէրօլը պաղչէ	57
Պիլթաբազարը գափուսը իթթիսալինտէ չէշմէ մահալի	1800
Շահզատէ Խօշգատէմ ճամիի իթթիսալինտէ տիւքքեան	783

Պալէատէ մաւհարրէր ագարաթը վագֆիյէնին 1306 սէնէսի մարթընտան իթիպարէն պիր վէ իւճապընա կէօրէ իքի վէ իւչ սէնէլիքլէրի՝ Թալիպ վէ միւլթէզիմլէրինէ իճար վէ իհալէ գըլընմագտա օլտըղընտան, մէզքիւր ագարաթըն իսթիճարընա Թալիպ պուլունանլարըն իշպու չէհր չուպաթըն 7ինճի չարշէնպէհ կիւնիւնտէն իթիպարէն չէհրը մէզքիւրըն 24ինճի ճումա էրթէսի կիւնինէ տէկին մէզքիւր ագարաթըն 100 ղըշ․ քիրասը օլանլարընտան 100տէ 10 վէ տահա զիյատէ քիրասը օլանլարընտան 100տէ 20 նիսպէթինտէ օլարագ բէյ աղչէլէրինի միւսթահսըլէն Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէի ճէլիլէսի մուհասեպէի ումումիյէ խարէսինէ մուրաճաաթ էյլէմէլէրի, վէ ագարաթը մէզքիւրէ տէրունինտէ պուլունան միւսթէճիրլէր սաալըգլարը հէման չըգարըլտըգտան պէտէլը սաալըգլարը վէճհէ գապուլ իթմէլէրի, վէ իթմէտիքլէրի սուրէթտէ չէհրը շուպաթըն միֆթահընը կէօթիւրիւպ թէսլիմ էյլէմէլէրի, վէ թէսլիմ իթմէտիքլէրի հալտէ օ մագուլէ միւսթէճիրլէրին պէտէլը սաալըգլարըյա պիր սէնէլիկի գապուլ իթմիշ նազարըյա ալընարագ, քէնտիլէրինտէն պիր սէնէլիք պէտէլը իճար արանըլաճաղը, վէ հէմէն մէզքիւրատէն սօնրա մէճլիսը խարէճինին թահթը գարարընա վէրիլիպ, մէճլիսը մէզքիւրտէն գարար վէրիլտիքտէն վէ թարաֆը սամիի նէզարէթթէնահիտէն գարար պույուրուլթըղը քէչիլտիքտէն իհալէի գաթիյէլէրի իճրա գըլընաճաղը ճիհէթլէ, քէյֆիյէթ մալում օլմագ իւզրէ իլանն իպթիտար օլունուր։

ՄԱՅԷՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՅԻՆ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ՔԷՕՓՐԻԻ ԲԱՇԸՆՏԱ, ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԹԻՒՆԷԼ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

Քէօյլիւք ատամլար, տէլիգանլըլար, չօճուգլար վէ գատընլար իչիւն հազըր վէ ըսմարլանմըշ ռուպալար։
Սթամպօլ շէհրինտէ էրքէք վէ գատընլարա մախսուս էնվաի չէշիտ էլպիսէ։
Հէր օն պէշ կիւնտէ մէվսիմէ մախսուս մօտա մալլար վիւրուտ իտէճէք տիր։
Սաթըլան մալլարըն քեաֆֆէսի պիրինճի վէ տայանըգլը վէ ուճուզ մալլար տըր։
Մայէր գումբանեասընըն գաիտէսի տայմա «ԷՅԻ ՎԷ ԷՀՎԷՆ ՄԱԼ ՍԱԹՄԱԳ»տան իպարէթ պուլընմըշ վէ տայմա տա էօյլէ օլաճագ տըր։

Հալէյին պագ․ալըմ ՄԱՅԷՐԷ։

ՄԷՍԱԺԷՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ
ԳՕՄՓԱՆՅԱ
ՊՕՍԹԱ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸՆԸՆ 1890
ՅՈՒՆՎԱՐ 1ՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ
ԵԷՆԻ ԹԱՐԻՖԱՍԸ

Ավիմէթ վէ ավտէթտէ Հավր իսքէլէսինէ ուղրամագ իւզրէ Լօնտրա իլէ Գարատէնիզ լիմանլարը արասընտա տօղրուտան տօղրույա իճրայի սէֆէր։

ՍԹԱՄՊՕԼ

Հէր բազար Լօնտրատան հարէքէթ իտէր։ Հէր ճումա էրթէսի աղշամ ալաֆրանգա սաաթ 8տէ Մարսիլիատան հարէքէթլէ յունվար 4տէն իթիպարէն Շիրա, Իզմիր, Չանագ Գալէ, Սթամպօլ թարիգիլէ, վէ յունվար 11տէն իթիպարէն Շիրա, Չանագ Գալէ, Սթամպօլ թարիգիլէ կիտէր։ Իզմիրտէ Սուրիա խաթթը պօսթա վաբօրլարըյլա թէսատիւֆ վուգու պուլուր։
Հէր բէնճշէնպէ աղշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան Մարսիլիա, Հավր վէ Լօնտրայա հարէքէթ իտէր։ յունվար 10տան իթիպարէն պիր հաֆթա Չանագ Գալէ, Իզմիր վէ Շիրա թարիգիլէ, վէ յունվար 23տէն իթիպարէն օ պիր հաֆթա տա Չանագ Գալէ վէ Շիրա թարիգիլէ կիտէր։ Իզմիրտէ Սուրիա պօսթա վաբօրլարըյլա թէսատիւֆ վուգու պուլուր։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ԲԱԹՈՒՄ

Լօնտրատան կէլէն պօսթա վաբօրլարը իլէ տօղրու սէֆէր։
Հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ ճումա էրթէսի աղշամ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ազիմէթտէ վէ կէրէք ավտէթտէ Սամսուն, Քիրասօն, Թրապիզօն վէ Պաթում իսքէլէլէրինէ, վէ զայըր մէճպուրի սուրէթտէ Իւնէյէ, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար։ Պաթումտա վէ Սթամպօլտա չարշէնպէհ սապահլարը մուվասալէթ իտէր։

ՕՏԷՍԱ

Լօնտրատան վիւրուտ իտէն պօսթա վաբօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իգրա օլունըր։
Սալը սապահ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէր, վէ չարշէնպէհ աղշամը Օտէսայա վասըլ օլուր։ Օտէսատան ճումա էրթէսի աղշամը հարէքէթ իտուպ, բազար էրթէսի սապահը Տէրսաատէթէ մուվասալէթ իտէր։

ԹՈՒՆԱ

Հէր 15 կիւնտէ պիր բազար էրթէսի կիւնլէրի աղշամ Սթամպօլտան հարէքէթ իտուպ, էսնաի ազիմէթտէ Պուրկազ, Վառնա, Քիւսթէնճէ, Սիւննէ, Կալաց վէ Իպրայիլ, վէ ճումա էրթէսի Իպրայիլըն ավտէթտէ Կալաց, Սիւննէ վէ Քիւսթէնճէյէ ուղրար, վէ սալը կիւնլէրի սապահ Տէրսաատէթէ վասըլ օլուր։
Մէսաժէրի Մարիթիմ գումբանյասըն Սթամպօլտան Մարսիլիայա իւճրէթլէրինի պէրվէճհը աթի թէնզիլ իթմիշ տիր։ 1ինճի մէվգի՝ 225 ֆր․ Ուշագլար՝ եէմէքլէ 112½ ֆր․ Կիւվէրթէ՝ եէմէքսիզ 60 ֆր․

NEVRALGIES Պաշ աղըրըլարը, միյտէ գրամպլարը վէ պէլ աղըրըլարը խասըլըգլարը Տօգթ․ ԳՐՕՆԻԷՆԻՆ ՔԻԼԻԻԼ ԱՆԹԻՆԷՎՐԱԼԺԻԳ թապլէր օլընան հապլարը վէ էթտաւըյլա շիֆայապ օլուր։ — Գութուսը 3 ֆրգ․ — Իւնիօն տէ Ֆապրիգան նամ ֆապրիգաթօրլար ճէմիյէթինին թէսլիմնամէ տամկասընը Թաշըյ իթմէլի։ — Տէբօզիթօսը՝ Բարիզտէ Մօնժ սօգաղընտա 23 նումէրօլը ՌՕԳԻՔԷ էճզախանէսի տիր։ Իշպու իլաճ՝ Սթամպօլտա Մ․ Ժիքի վէ Գում․ էճզա մաղազասընտա վէ պիլճումլէ մունթազամ էճզախանէլէրտէ սաթըլըր։

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԴԻ ՕՃԱՌԱԿ)
ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ՁՈՒԹ ԻՒՂ
Իբօֆօսֆիթ ով շաղ․ ի տարոյժ
Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԴԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նեւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է
Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբօֆօսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի
Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ծռզածութիւնը
Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ 'ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։
Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
Սթամպօլ աճէնթէսի Համմէր վէ Հիրշէլ